

Η ΦΥΣΙΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ
ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'-ΤΟΜΟΣ ΙΑ'-ΕΤΟΣ 21 ΔΙΕΥΘ. ΕΚΔΟΤΗΣ: ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
Συνδρομή Ἑξωτερικῶν Δρ. 16 ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Σωκράτους ἀρ. 2
Συνδρομή Ἐξωτερικῶν φρ. 20 Καὶ ὁδὸς Κοραῆ ἀριθ 5

ΦΩΤΕΙΝΟΙ ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ ΕΠΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΖΩΩΝ

Ἡδὴ προηγουμένως ἀνερέραμεν, ὅτι οἱ προβολεῖς καὶ οἱ φακοὶ τῶν φωτιστικῶν ὀργάνων τῶν ζώων εἶνε ἕξ ἴσου καὶ ἁμοίως περίπου κατασκευασμένοι, ὡς εἰς τὰς καλλιτέρας ἀνθρωπίνους τεχνητὰς φωτιστικὰς συσκευάς. Τοῦτο βεβαίως εὐθὺς ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν φαίνεται ὡς ἀληθές· ῥίψωμεν ὅμως ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν εἰκόνων 3α καὶ 3β. Εἶναι ἀνάγκη, ὅπως ὁ προβολεὺς ἔρχεται καὶ περιβάλλη ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τὸ σῶμα τὸ ἐκπέμπον τὸ φῶς; Εἰς τοῦτο δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ αἱ μορφαὶ αὐταὶ τῶν προβολέων καὶ αἱ θέσεις, ἅς κατέχει τὸ σῶμα, τὸ ἐκπέμπον τὸ φῶς, ὡς εἰς τὰς εἰκόνας 3α καὶ 3β, εἶναι σήμερον ἐν ζητήσῃ γενικῶς εἰς τοὺς σημερινούς προβολεῖς τοῦ φωτός. Πρῶτος δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1765 ὁ Lavoisier καθώρισεν ποίας μορφῆς δέον νὰ ἔχωσιν οἱ προβολεῖς καὶ ἐκ ποίας θέσεως δέον νὰ τοποθετηθῇ ἡ φωτιστικὴ πηγὴ, ἵνα ἔχωμεν περισσότερον καὶ ἐντονώτερον φῶς.

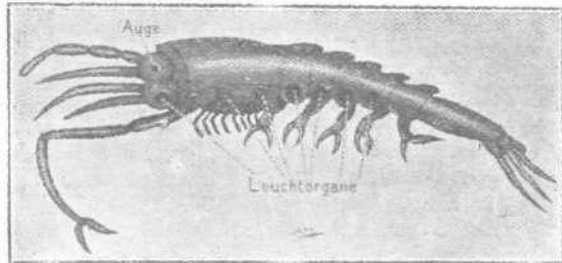
Καὶ δὴ μία μορφή τῶν προβολέων εἶναι ἡ λεγομένη παραβολοειδῆς μορφή (εἰκ. 4). Ταύτην μεταχειρίζεσθα, ὅταν θέλωμεν, τὰς ἕξ ἑς ἑς φωτιστικῶν σημείων ἐκπεμπομένας ἀκτῖνας νὰ συγκεντρώσωμεν εἰς μίαν δέσμη καὶ νὰ δίδωμεν εἰς τὴν φωτεινὴν ταύτην δέσμη ὠρισμένην τινὰ διεύθυνσιν κατὰ βούλησιν. Τὸ φωτιστικὸν σημεῖον τοποθετεῖται τότε εἰς τὴν ἐστίαν τῆς παραβολῆς (L), καὶ ὡς βλέπει τις, αἱ ἀκτῖνες προβάλλονται νῦν ἐν εἰδεί δεσμῆς παραλλήλων ἀκτίνων. Ὅσον δὲ περισσότερον ἡ παραβολὴ περικλείει τὸ φωτιστικὸν σημεῖον, τόσο περισσότερον φῶς ἀπολαμβάνομεν.

Τῆς ἐλλειψοειδοῦς μορφῆς τῶν προβολέων γίνεται τούναντίον χρῆσις, ὅταν θέλωμεν, τὰς ἕξ ἐνδὸς σημείου ἐκπεμπομένας ἀκτῖνας νὰ διανείωμεν κανονικῶς καὶ νὰ ῥίψωμεν εἰς ἕνα γῶρον ἀνοίγματος 180° μοιρῶν περίπου. Τὸ σῶμα τὸ ἐκπέμπον τὸ φῶς τοποθετεῖται εἰς τὴν μίαν ἐστίαν (εἰκῶν 5 L) τῆς ἐλλεί-

ψεως, ἣτις κατὰ τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς περιορίζεται δι' ἐνδὸς ἐπιπέδου διαφανοῦς AB, καθέτου πρὸς τὸν ἀξονα IK καὶ διερχομένου διὰ τῆς ἄλλης ἐστίας E.

Ἐσγάτως χρησιμοποιοῦσι καὶ κυκλικὰ ὄργανα τῶς ὡς προβολεῖς. Εἰς μίαν δὲ τομὴν ἐνδὸς τοιοῦτου προβολέως (εἰκ. 6) βλέπει τις, ὅτι αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ δύο κυκλικῶν τόξων αβ καὶ γδ. Εἰς τὸ κέντρον E τοῦ κύκλου αβ τοποθετεῖται ἡ πηγὴ τοῦ φωτός L. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ φωτός προσπίπτουσιν ἐπὶ τῶν κυκλικῶν τόξων καὶ ἀνακλῶμεναι ῥίπτονται ἐν εἰδεί δεσμῆς παραλλήλων ἀκτίνων.

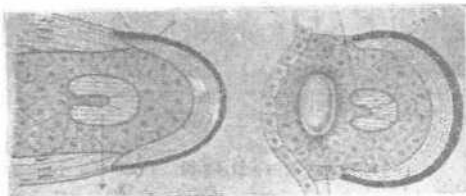
Τὰς τρεῖς ταύτας διαφόρους μορφὰς εὕρισκε τις

Εἰκ. 7. Φωτιστικὰ ὄργανα μετὰ φακῶν συγκεντρωτικῶν ἐπὶ θαλασσίων γαρίδων.

νῦν οὐ μόνον εἰς τὰς σημερινὰς συσκευὰς φωτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὄργανα φωτισμοῦ τῶν ζώων καὶ δὴ μάλιστα παρατηρεῖ τις, ὅτι τὰ ζῶα ἐκλέγουσι μίαν ἐκ τῶν μορφῶν τούτων ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ αὐτῶν!

Οὕτως εἰς τὴν εἰκόνα 3β παρατηρεῖ τις οὐ μόνον προβολέα ἐκ κυκλικῶν τόξων ἀποτελούμενον, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ φακὸν συγκεντρωτικόν, δυνάμει τῶν ὀπείων ῥίπτεται ἰσχυρὸν φῶς εἰς μικρὰς ἀποστάσεις. Τοιαῦτα ὄργανα εὕρισκε τις εἰς τὴν κοιλίαν γαρίδων τινῶν θαλασσίων (εἰκ. 7), ἅτινα χρησιμοῦσαι νὰ φωτίσῃ καὶ καθιστῶσιν ἐρατὴν τὴν ὑπὸ τῶν ψαλίδων τῶν συλληπτηρίων ποδῶν συλλαμβανομένην λείαν. Εἰς δὲ τὴν εἰκόνα 3α, 3β παρατηρεῖ τις τὸν ἐν σχήματι παραβολῆς προβολέα, ὅστις ὑπάρχει εἰς τὸ πρῶτον ὀφθαλμὸν φωτιστικὸν ὄργανον τῆς αὐτῆς γαρίδος. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐκπλήττει τινὰ ὅτι τὸ φωτιστικὸν τοῦτο ὄργανον ἀκριβῶς παρὰ τὸν ὀφθαλμὸν εἶναι τοποθετημένον. Ἄλλ' ἡ ἐκπλήξις αὕτη παρέρχεται, ἂν ἐνθυμηθῇ τις, ὅτι καὶ οἱ ἰατροὶ θέλοντες νὰ ἐξετά-

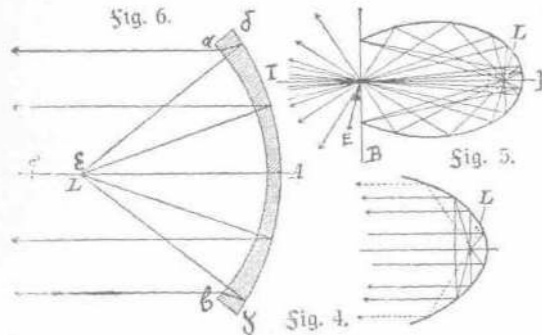
Εἰκ. 3α

Εἰκ. 3β

σωςι λεπτομερώς τὸν ὀφθαλμὸν ἢ καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὠτός τῶν ἀσθενῶν τῶν τοποθετοῦσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν τὸ ὀφθαλμοσκόπιον, ἀναλόγου κατασκευῆς, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τοῦτο φέρει ἐν ᾧ μὲσω μίαν ὀπτήν, δι' ἧς ὁ ἰατρός παρατηρεῖ.

"Ὅλος ἰδιαιτέρως ἐκπλήττει τινὰ ὁ προβολεὺς (εἰκ. 2, πρ. τεύχος), ὅστις περίπου ἀποτελεῖ ἕνα ὑλόκληρον κύκλον.

Εἶναι δὲ δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις ποία ἡ σημασία τοῦ ἴσως κατορθώσῃ τεχνίτης τις πότε ἀσχολούμενος εἰς τὰ περί φωτιστικῶν ὀργάνων νὰ ἐξηγήτῃ τὴν χρησιμότητα τῆς μορφῆς ταύτης" ἴσως πάλιν πρόκει-

ται περί ἀγνώστου τινὸς ὀργάνου διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅποτε οὗτος πάλιν ἐξετάζων αὐτὸ λεπτομερώς, ἴσως διδαχθῆ τι ἐκ τῆς φύσεως.

Σχεδὸν ἀκατάληπτοι φαίνονται αἱ ἴνες, αἱ εὐρισκόμεναι πρὸ τοῦ φωτοβόλου σώματος ζώου τινός. Ὁ Chubb λέγει περὶ αὐτῶν, ὅτι εἶναι ἴνες μεταξοειδοῦς κλίσσεως, τὸσφ σκληραὶ, ὡστε κατὰ τὴν ἀνατομίαν, τὸ μαγαίριον τοῦ μικροτόμου¹ συχνὰ ὀλισθαίνει καὶ ξεσχιζεῖ τὸ ὄλον ὄργανον. Κατὰ τὸν ἰατρὸν ὁμοίως Thilo αἱ ἴνες αὗται ὑπενθυμίζουσι τὰ ὑάλινα πρίσματα, ὧν γίνεται χρῆσις εἰς τὰς ἀμερικανικῆς κατασκευῆς σφαίρας ὁλοφάν (holophan), τὰς τοποθετουμένας εἰς τὰς ἡλεκτρικὰς λυχνίας τοῦ Nernst.

Αἱ κλεισταὶ αὗται ὑάλινοι σφαῖραι συνίστανται ἐκ κυκλοειδῶν ὑάλινων πρισμάτων. Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῆ σφαίρας πλευρὰν τὰ πρίσματα εἶναι κατακόρυφως τοποθετημένα, ἐνῶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὀριζόντια. Συνεπεία τούτου αἱ σφαῖραι αὗται φωτίζουσι κυρίως μόνον τὸ κατώτερον μέρος τοῦ δωματίου, ἐνῶ ἡ στέγη ὅπῃ σκοποῦ φωτίζεται ἀσθενῶς, ἵνα γίνεταί ἐξοικονόμησις τοῦ φωτός.

Εἰς τὸ φωτιστικὸν ὄργανον τοῦ ἰχθύος ὑπάρχουσι μόνον κατακόρυφοι τινες ἴνες. Αἱ ὀριζόντιοι ἐλλείπουσιν ἴσως ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διευθύνηται καὶ βίπτηται τὸ φῶς πρὸς ὠρισμένην διεύθυνσιν, ὡς εἰς τὰς ὁλοφάν σφαίρας. Ἄρκει μόνον μία διακόρυπις τοῦ φωτός καὶ πρὸς τοῦτο εἶναι ἀρκεταὶ αἱ κατακόρυφοι ἴνες.

Συνοψίζων ὁ ἀναγνώστης ἐν τέλει τὰ ἄνω περιγραφέντα ὄργανα τοῦ φωτός τῶν ζώων, θέλει βεβαίως παραθεῖθῃ, ὅτι ταῦτα συμφωνοῦσιν εἰς ὅλα τὰ οὐσιώδη σημεῖα μετὰ τῶν ἡμετέρων τεχνητῶν φωτιστικῶν συσκευῶν καὶ ὅτι διαφέρουσι μόνον εἰς λεπτομερείας τινάς. Ἄλλ' ἀκριβῶς αἱ διαφοραὶ αὗται πρέπει νὰ δώσωσι νόξιν πρὸς λεπτομερεστέραν αὐτῶν ἐξέτασιν, καὶ ἴσως ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστήμη τοῦ φωτισμοῦ ὠφελήσῃ ἀρκετὰ ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν βιολόγοι ἐπιστήμονες μετὰ φυσικῶν τοιοῦτων καὶ τε-

χνῆται τοῦ φωτισμοῦ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡσυχολοῦντο συμπράττοντες. Βεβαίως καὶ ἀσφαλῶς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ἐπιστήμη θὰ ἐλάβανον ἐν ἔτι πολὺτιμον μάθημα μετὰ τῶν τῶσων ἄλλων παρὰ τῆς Φύσεως.

K. Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Δ. Φ. Ε.

ΤΟ ΟΡΑΤΟΝ ΚΑΙ ΑΟΡΑΤΟΝ

Τι εἴμεθα, πόθεν ἐρχόμεθα καὶ ποῦ βαίνομεν, εἶναι τὰ τρία ἐρωτήματα, ἅτινα ἀπ' αἰῶνων ἰβασίνισαν τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν. Ὡς προϋόντα διαφορῶν τῆς ἕλης φυσικοχημικῶν συνδυασμῶν θεωροῦσα ἡμᾶς ἡ ὑλοδοξία, ἀποκρούει τὴν μετὰ θάνατον παράτασιν τῆς ἀτομικότητος ἡμῶν καὶ εἰς τὴν γῆν ταύτην θέτει τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως. Σκοπὸν ἀπώτερον, προσορισμὸν εὐγενέστερον δὲν ἔχει κατ' αὐτὴν ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξις. Τῆς ἕλης αἱ παράδοξοι καὶ ἀκατάληπτοι ἰδιοτροπίαὶ ἐγέννησαν, μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ ἀνθρώπινον ὄν, τοῦ ὁποίου ὁ βίος τελευτᾷ σὺν τῇ ἀπουσίᾳ τῆς ἀποτελοῦσης αὐτὸ ἕλης. Ὑπαρξιν συνεπῶς πραγματικὴν, ὑπαρξιν αἰωνίαν οὐδαμοῦ ἀνευρίσκει ὁ ὕλισμος, προσωρινὴν δὲ μόνον παραδέχεται τὴν ὑπόστασιν τῶν ὄντων.

Ἄδρᾳ καὶ ἐν πολλοῖς ἀκαταμάχητα φαινομενικῶς τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα προσήγαγεν ἡ λεγομένη θετικὴ φιλοσοφία. Ἐάν δὲ τὸ πείραμα, τὰ πορίσματα τοῦ ὁποίου εἶσιν, ἐν παντί καὶ πάντοτε, ἀπρόσβλητα ὄσφ καὶ ἀναμφισβήτηται δὲν ἤρχετο ν' ἀναγκασίῃ τὰς πεπλανημένας αὐτῆς δοξασίας, νέους διανοίγον μελέ ης ὀρίζοντας εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, τοῦ ὕλισμοῦ ὁ θρίαμβος θὰ ἦτο πλήρης. Διὰ τοῦ πνευματισμοῦ, λοιπὸν ἤδη εἰσδύοντες μέχρι τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου χώρου τοῦ Ἀπείρου, ἐν ᾧ κρύπτεται τὸ μυστήριον τῆς μετὰ θάνατον τύχης ἡμῶν, καταρρίπτονται πάντα τὰ πορίσματα τὰ μὴ βασανιζόμενα ἐπὶ ἀληθειῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς πειραματικῆς ἐρεῖνης.

Καὶ πρὸς τὰς δοξασίας τοῦ ὕλισμοῦ καὶ πρὸς τοὺς παρερμηνεύσαντας τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν καὶ τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, ὁ Πνευματισμὸς παρέχει τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν. Ἄλλ' ὅπως πᾶσα πειραματικὴ Ἐπιστήμη, ἐπὶ ὄρισμένων συνθηκῶν καὶ ὄρων βασίζει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πειραμάτων αὐτῆς, οὔτω καὶ οὗτος ἀπαιτεῖ ἀπαρτῆτους τινὰς ὄρους καὶ συνθήκας πρὸς πλήρη καὶ ἀκριβῆ ἐπιτυχίαν τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ.

Πάντα τὰ ἐν τῇ Φύσει συμβαίοντα φαινόμενα καὶ πᾶσαι αἱ λειτουργίαι τῆς ζωῆς, τελοῦνται διὰ παλμικῶν δονήσεων, μᾶλλον ἢ ἦτον ταχειῶν καὶ ἐκτεταμένων, ἀναλόγως τῶν αἰθίων, ἅτινα προκαλοῦσιν αὐτάς. Τὸ πᾶν ἐν τῷ Σύμπαντι δονεῖται. Ὁ ἦχος, τὸ φῶς, ἡ θερμότης, ὁ μαγνητισμὸς, ὁ ἠλεκτρισμὸς, αἱ χημικαὶ ἀκτί-

νες, αἱ καθοδικαὶ ἀκτῖνες, τὰ κύματα τοῦ Ηερίου κ.τ.λ. εἶναι μόνον διάφοροι τρόποι διακυμάνσεων, δονήσεων τῆς παγκοσμίου δυνάμεως καὶ οὐσίας οἱ διαδοχικοὶ βαθμοί, οἵτινες συνιστοῦσιν ἐν τῇ ὁλότῃ αὐτῶν, τὴν ἀνισοῦσαν κλίμακα τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἐνεργείας.

Οἱ βαθμοὶ οὗτοί εἰσι λίαν μεμακρυσμένοι ἀλλήλων. Ὁ ἦχος διατρέχει 340 μέτρα ἀνὰ δευτερόλεπτον, τὸ φῶς κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, διανύει 300,000 χιλιόμετρα. ὁ δὲ ἠλεκτρισμὸς κέκτηται ταχύτητα, ἧς φαίνεται ἡμῖν ἀνυπολόγητος. Τὰ αἰσθητήρια ὁμοίως ἡμῶν ὄργανα δὲν ἐπιτρέπουσι ν' ἀντιληφθῶμεν πάντας τοὺς τρόπους τῆς δονήσεως ἀρκούντως. Γνωστὴ τυγχάνει ἡ ἀδυναμία αὐτῶν εἰς τὸ νὰ παράσχωσιν ἡμῖν τελείαν τὴν ἀντίληψιν τῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως, δι' ἧς καὶ ἡμεῖς δὲν ἐπιμέρομεν εἰς τοῦτο.

Ὡς πρὸς τὴν ὀπτικήν, ἐπὶ παραδείγματι, γινώσκουμεν, ὅτι τὰ φωτεινὰ κύματα ἐρεθίζουσι τὸν ἡμέτερον ἀμφιβληστροειδῆ, μόνον ἐντὸς τῶν ὄρων τῶν ἐπὶ χρωμάτων τοῦ πρίσματος, ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ μέχρι τοῦ ἰώδους. Ἐντεῦθεν ἡ ἐκείθεν τῶν χρωμάτων τούτων, τὰ φωτεινὰ κύματα διαφεύγουσι τὴν ὄρασιν ἡμῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὰ ὀνομάζουσι σκοτεινὰς ἀκτῖνας.

Μεταξὺ τῶν ὄρων τοῦ ἦχου οὕτινος αἱ δονήσεις ἀνέρχονται εἰς 24,000 κατὰ δευτερόλεπτον καὶ τῆς θερμότητος. ἧς ἀριθμεῖται διὰ τρισεκατομμυρίων δονήσεων, ἡμεῖς οὐδὲν αἰσθανόμεθα. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ μεταξὺ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ φωτός, ὅπερ ἀνταποκρίνεται, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς 500 τρισεκατομμυρίους δονήσεις κατὰ δευτερόλεπτον.

Ἐν τῇ θανασιᾷ ταύτῃ κλίμακι, αἱ αἰσθήσεις ἡμῶν παριστῶσι βαθμίδας λίαν ἀπεχούσας ἀλλήλων, εἰς σταθμοὺς κειμένους εἰς σημαντικὰς ἀποστάσεις ἐπὶ μιᾶς ἀτελευτήτου ὁδοῦ, μεταξὺ τῶν διαφορῶν τούτων βαθμίδων, π. χ. μεταξὺ τῶν δξέων ἡχων καὶ τῶν φαινομένων τῆς θερμότητος τοῦ φωτός, εἶτα ἀπὸ ταύτης μέχρι τῶν δονητικῶν κυμάτων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς καθοδικὰς ἀκτῖνας, παρεμβάλλονται δι' ἡμᾶς ὀλοκληροὶ ἄβυσσοι.

Ἄλλ' αἱ ἄβυσσοὶ αὗται, κεναὶ καὶ σκοτειναὶ φαινομενικῶς, δὲν θὰ ἦσαν ἄρᾳ γε πλήρεις δι' ὄντα ἔχοντα αἰσθήσεις εὐαισθητοτέρας ἢ πολυπληθεστέρας τῶν ἰδικῶν μας; Εἰς τὸ ἀναμεταξὺ τῶν ἀντιληπτῶν κυμάνσεων, τῶν διὰ τῆς ἀκοῆς καὶ τῶν προσβαλλουσῶν τὴν ὄρασιν ἡμῶν, μόνον τὸ κενὸν ὑπάρχει ἐν τῷ κράτει τῶν δυνάμεων καὶ τῆς παγκοσμίου ζωῆς;

Θὰ ἦτο ἀφροσύνη νὰ πιστεύῃ τις τοῦτο, διότι τὸ πᾶν ἐν τῇ Φύσει διαδέχεται ἑαυτὸ, ἀλλήλο συνδέεται καὶ ἐκτυλλοσεται, ἀπὸ κρῖκου εἰς κρῖκον, διὰ βαθμιαίων μεταβάσεων. Οὐδαμοῦ ἄρα ὑπάρχουσιν ἄλματα ἀπότομα, κενὸν καὶ χαομοῦδι. Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ

τῶν συλλογισμῶν τούτων, εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ὀργανισμοῦ ἡμῶν, λίαν ἀτελοῦς, ὅπως ἀντιληφθῆ πάντας τοὺς τρόπους τῆς ἐνεργείας.

Πᾶν ὅ,τι δὲ λέγομεν περὶ τῶν ἐνεργουσῶν ἐν τῷ Σύμπαντι δυνάμεων, ἐφαρμόζεται ὁμοίως ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων, ὑπὸ τὰς διαφορὰς αὐτῶν μορφὰς κατὰ τοὺς διαφορῶς βαθμοὺς τῆς ἑαυτῶν πυκνότητος καὶ ἀραιότητος.

Αἱ περὶ Σύμπαντος γνώσεις ἡμῶν περιορίζονται ἢ εὐρύνονται ἀνάλογως τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς λεπτότητος τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν. Ὁ παρῶν ἡμῶν ὀργανισμὸς δὲν ἐπιτρέπει νὰ περιλάβωμεν εἰμὴ λίαν περιορισμένον κύκλον τοῦ κράτους τῶν πραγμάτων. Τὸ πλεῖστον τῶν μορφῶν τῆς ζωῆς μᾶς διαφεύγει ἄλλ' ἀφ' ἧς νέα αἰσθήσις ἐρχεται νὰ προστεθῆ εἰς τὰς λοιπὰς ἡμῶν αἰσθήσεις, ἀμέσως τὸ ἀόρατον ἀποκαλύπτεται τὸ κενὸν πληροῦται, ἡ σιγὴν ἠδυνασθία ἐμψυχούται.

Θὰ ἠδυνάμεθα ἐξ ἴσου νὰ κατέχωμεν διαφόρους αἰσθήσεις, αἵτινες ἐντελῶς θὰ μετέβαλλον, διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν ἑφῆς, τὴν φύσιν τῶν παρουσῶν αἰσθήσεών μας, εἰς τρόπον ὅστε νὰ ἀκούωμεν τὰ χρώματα καὶ νὰ γενώμεθα τοὺς ἡχους. Θὰ ἤρκει πρὸς τοῦτο, ἀντὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, δέσμη νεύρων νὰ ἠδύνατο νὰ συνδέσῃ τὸ βάθος τοῦ ὀφθαλμοῦ μετὰ τοῦ ὠτός μας.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἠθέλομεν ἀκοῦει πᾶν ὅ,τι βλέπομεν ἄντι νὰ θανασιζώμεν τὸν ἀστερόεντα Οὐρανὸν, θ' ἀντελαμβανόμεθα τὴν ἀρμονίαν τοῦ Ἀπείρου, αἱ δὲ ἀστρονομικαὶ ἡμῶν γνώσεις δὲν ἠθέλον εἶσθαι, ἔνεκα τούτου, ὀλιγώτερον ἀκριβεῖς. Ἐάν αἱ ἡμέτεραι αἰσθήσεις, ἀντὶ νὰ ὄσοι κειχωρισμένοι ἢ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης, ἦσαν ἠνωμένοι, ἡμεῖς θὰ ἦμεθα κάτοχοι μιᾶς μόνης αἰσθητηρίου αἰσθήσεως, ἧς θ' ἀντελαμβάνετο ἐκάστοτε τὰ διάφορα εἶδη τῶν φαινομένων.

Οἱ συλλογισμοὶ οὗτοι, ἐξαγόμενοι ἐκ τῶν μᾶλλον ἀκριβῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων, ἀποδεικνύουσιν ἡμῖν τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν. Δι' αὐτῶν προσπαθοῦσι νὰ βασίσωσιν οἰκοδόμημα φυσικῶν νόμων ἐπὶ τῆς κτηθείσης πείρας, τῇ βοήθειᾳ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὀργανισμοῦ. Ἐνῶ, ἐάν ἠθέλομεν ὑποθέσῃ ὀργανισμὸν τελειότερον, ἢ πείρα αὕτη θὰ ἦτον ἐντελῶς ἄλλοία.

Πράγματι, διὰ μόνης τῆς ἀλλοιώσεως τῶν ἡμετέρων ὀργάνων, ὁ κόσμος, οἷον ἀκριβῶς τὸν γνωρίζομεν, θὰ ἠδύνατο νὰ μεταμορφωθῆ καὶ νὰ μεταβῆ ὄψιν, χωρὶς ἢ οὐκὴ πραγματικότητος τῶν ἀντικειμένων νὰ μεταβληθῆ. Ὅντα συνεστηκότα κατὰ τρόπον διάφορον, θὰ ἠδύνατο νὰ ζῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, χωρὶς νὰ βλέπωνται χωρὶς νὰ γνωρίζωνται.

Καὶ ἐάν, ἀκολουθίᾳ τῆς ὀργανικῆς διαπλά-

¹ Ὁργαεον δι' οὗ ἀποκόπτονται λεπτότατα τεμάχια ἐκ τινος ὀργάνου φυτοῦ ἢ ζώου, ὅπως παρατηρηθῶσιν εἶτα διὰ τοῦ μικροσκοπίου.

σεως ἐνίων τῶν ὄντων τούτων ἐν τοῖς ἰδιόζου-
σιν αὐτοῖς περιβάλλουσιν, τὰ ἐαυτῶν μέσα ἀν-
τιλήφως τοῖς ἐπέτρειπον νὰ ἐρχονται εἰς σχέ-
σεις μετ' ἐκείνων, ὧν ὁ ὄργανισμὸς εἶναι διά-
φορος, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῷ γεγονότι τούτῳ
οὐδὲν τὸ ὑπερφυσικὸν καὶ τὸ θαυματουργόν,
ἀλλ' ἀπλῶς σύνολον φυσικῶν φαινομένων, ὑπο-
κειμένων εἰς φυσικοὺς νόμους ἔτι ἀγνώστους
εἰς ἐκείνα τῶν ὄντων τούτων, ἅτινα δὲν ἤννοή-
θησαν ὑπὸ ἔποψιν γνώσεως.

Διὰ τὸν ἀκριβῶς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς ἐπι-
κοινωνίας ἡμῶν μετὰ τῶν Πνευματικῶν τῶν λε-
γομένων τεθνεότων, κατὰ τὰς περιπτώσεις
ἐκείνας, καθ' ὅσας διάμεσός τις δύναται νὰ χρη-
σιμεύσῃ ὡς μεσάζων μεταξὺ τῶν δύο κόσμων,
τοῦ ὄρατου καὶ τοῦ ἀόρατου. Εἰς τὰ Πνευμα-
τιστικὰ φαινόμενα, δύο κόσμοι, ὧν ἡ ὄργανωσις
καὶ οἱ ἐγνωσμένοι νόμοι εἶσι διάφοροι, ἐρχονται
εἰς ἐπαφήν καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης, ἐπὶ τοῦ
ὄριου τούτου, ὑπερ τοὺς ἐχώριζεν, ἀλλὰ τὸ
ὅποιον ἐξαλείφεται ὁ εἰλικρινῆς παρατηρητῆς
βλέπει διανοημένους πρὸ αὐτοῦ ἀτελεντήτους
ὄριζοντας. Βλέπει ὑποσημαινόμενα τὰ στοιχεῖα
Ἐπιστήμης τοῦ Σύμπαντος, πολλῶ μᾶλλον εὐρείας
καὶ πλήρους ἐκείνης τοῦ παρελθόντος, ὅσονδ' ἴ-
ποτε καὶ ἂν ἡ λογικὴ ἢ ἐπέκτασις. Καὶ ἡ Ἐπι-
στήμη αὕτη οὐδόλως σκοπεῖ νὰ καταστρέψῃ
τὴν γνώσιν τῶν ἡδὴ γνωστῶν νόμων, ἀλλ' εὐ-
ρύνει αὐτὴν ἐν μεγάλῃ ἀναλογίᾳ, διότι διαγράφει
εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τὴν ασφαλῆ ὁδόν,
ἣτις θὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸ πρὸς κατάκτησιν γνώ-
σεων καὶ δυνάμεων ἀπαραιτήτων, πρὸς ἐξα-
σφάλειαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀποστολῆς καὶ
τῆς μελλούσης αὐτοῦ τύχης. Ψ....

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΛΟΙΜΟΚΑΘΑΡΤΗΡΙΑ

Ἡ πανώλης, ἢ κατ' ἐξοχὴν λοιμώδης νόσος,
ἣτις ἐπιδημεῖ ἐν Ἀσίᾳ, πολλὰκις ἐν παλαιότε-
ροις χρόνοις, ἐπεσεκέρθη καὶ τὴν Ἑλλάδα, τὴν
Γουρκίαν καὶ ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας. Φυσι-
κώτατα ἦτο νὰ ἐπισκερθῇ συχνά καὶ τὴν Βε-
νετίαν, ἢ ὅποια, χάρις εἰς τὴν ἀσφαλῆ καὶ
ἐπικαιροτάτην μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως
θῆσαν εὐρίσκατο εἰς συνεχῆ ἐπικοινωνίαν καὶ με-
τὰ μέρη ἐκείνα τῆς Ἀνατολῆς, ἐν οἷς ἐπεπό-
λαζε τὸ τρομερὸν τοῦτο μεταδοτικὸν νόσημα,
ιδίως ἕνεκα τοῦ τεραστίως ἀναπτυχθέντος ἐμπο-
ρίου τῆς, διευκολυμένου δὲ καὶ ἀπὸ τὴν θαυμα-
στὴν νουτιλίαν τῆς, ἣτις ἀφόβως καὶ ὑπερηφά-
τως διέσχίζε τὰ κύματα, διότι ἡ σημαία τοῦ
Ἁγίου Μάρκου ἦτο σεβαστὴ πανταχοῦ, οὕτω
καὶ ἡ κυρίαρχος τῆς θαλάσσης.

Ἡ πανώλης εἰσῆλθε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν

Βενετίαν, θερίζουσα ἀσπλάχνως· ἐκ τῶν εἰσε-
λάσεων τούτων ἀξιοσημειώται εἶναι ἢ τοῦ
1006, ἢ τοῦ 1348 — αὕτη διέτρεξεν ὁ-
λην τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀπληθυνατίσθη ὑπὸ τῆς
γραφίδος τοῦ Βοκκακίου — ἢ τοῦ 1383, ἣτις ἀ-
πέστειλεν εἰς τὸν ἄθρον τὸν δόγην Μιχαὴλ Μο-
ροζίνην, καὶ ἢ τοῦ 1423, ἣτις ἐθέρισεν ἕνδεκα
χιλιάδας καὶ τριακοσίους ἀνθρώπους!

Ἡ ἐνετικὴ πολιτεία ἐταράχθη πάντοτε
διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν κατοικῶν καὶ διενεῖτο
τρόπον θεραπείας. Διὸ τῷ 1348 εἶχε λάθει σο-
βαρὰ μέτρα, ὅπως ἡ λοιμώδης αὕτη νόσος περιο-
ρισθῆ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὰ προσδοκώμενα
ἀποτελέσματα. Ἡ εἰσέλασις τοῦ 1423, ἢ ἀπο-
στείλασα εἰς τὸν Ἄδην τόσα θύματα, ἔφερε
τὴν ἐνετικὴν κυβέρνησιν εἰς σοβαρὰς σκέψεις δι'
ἐρεῦρεσιν πρακτικῶν μέσων πρὸς καταπολέμησιν
τῆς πανώλους καὶ τρόπον παρκαλύσεως τῶν
φορέων τοῦ λοιμοῦ μιάσματος διὰ τῆς ἐπὶ τε-
ταγμένου περιόδου χρόνου ἀπαγορεύσεως τῆς
συγκοινωνίας τῶν καταπλεόντων πλοίων καὶ
τῶν ἐν αὐτοῖς ἀνθρώπων, ζώων καὶ ἐμπορευ-
μάτων. Καὶ διετάχθη κατὰ πρώτην τότε φοράν
ἢ ἐπιτηρητικὴ καὶ πραγματικὴ κἀθαρσις, διὰ
τῶν τότε μέσων, τὰ ὅποια ἐνομιζέτο κατά-
λληλα πρὸς παρκαλύσειν τῆς μεταδόσεως τοῦ
ὑφισταμένου μολύσματος καὶ συνεπῶς πρὸς ἐξά-
λειψιν αὐτοῦ.

Ἡ φιλόνηρος αὕτη σκέψις τῶν σωρῶν
κυβερνητῶν τῆς θαλασσοκρατείας τῶν χρόνων
ἐκείνων, διέσωσε χιλιάδας χιλιάδων ἢ μᾶλλον
ἐκατομμύρια ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ
ἐπικαταράτου τούτου μεταδοτικοῦ νοσήματος.

Πρὸ τῆς ὄντως θείας ἐπινοίας τῶν Ἐνετῶν
αἱ προφυλάξεις Κρατῶν τινῶν ἦσαν ἀνευ πρα-
κτικοῦ ἀποτελέσματος. Ἐθετον, λόγου χάριν,
δικαιρικὸν σημεῖον εἰς τὴν λοιμοφόρον οἰκίαν,
ὅπως ἀποφύγῃ τὴν συγκοινωνίαν. Οὐδεὶς
ἐφρόντιζε περὶ τῆς νοσηλείας τῶν δυστυχῶν
λοιμοβλήτων, διὸ ἀπέθνησκον στερούμενοι τῶν
πάντων. Ἐθεωρεῖτο ἡρώτισμός μέγας, μέγιστος,
ἂν τις ἐτόλμα νὰ γίνῃ νοσοκόμος λοιμοβλήτου.
Πολλὰκις οἱ λοιμοβλήτοι νεκροὶ ἔμενον ἐν τῇ
οἰκίᾳ ἐγκαταλειμμένοι, ἕως οὗ ἢ δυσωδία
τῆς σήψεως ἠνάγκαζε τὸν ἐνταφιασμὸν. Οἱ νε-
κροθάπται ἀπῆτουν σεβαστὴν ἀνταμοιβὴν διὰ
νὰ μετακομίσουν τὸν λοιμοβλήτον νεκρὸν εἰς τὸν
τάφον. Εἰς τινὰς πόλεις, ὡς ἐν Rouen, εἶχον
προσδιορίσει προάστειον, εἰς τὸ ὅποιον ἐγένετο
ἢ ἀνέγερσις καταλύματος, καλουμένου Event, ἐνθα
διεμενον θεραπευθέντες, ἐπὶ τινὰ χρόνον,
πρὸ τοῦ νὰ συγκοινωνήσωσιν. Ἡ Πίζα, τῷ
1286, ἐξέδωκεν νόμον, δι' οὗ ἐτιμωρεῖτο αὐ-
στηρώτατα, ὅστις ἀπεβίβαζεν ἐμπορεύματα, ἐκτός
τοῦ προσδιορισμένου μέρους. Οἱ ἀπειθοῦντες
ἔχονον τὸ πλοῖον καὶ τὰ ἐμπορεύματα, διότι
ἐκείοντο. Ὁ δὲ Βερναβός Βισκόντης ἐθέσπισεν ἐν
Μιλάνῳ κατὰ πρώτην φοράν, τῷ 1383, νὰ

ἀπολυμάνουν, κατὰ τὰ τότε μέτρα, πάντα τὰ
ἀνήκοντα εἰς τοὺς λοιμοβλήτους, νὰ ἐμποδίζε-
ται ἢ εἰσέλαισις των εἰς Λομβαρδίους ἐπὶ πονηρῆ
θανάτου.

* *

Ἰδοὺ πῶς, κατὰ πρῶτον, ἐφήρμωσεν ἢ Ἐνε-
τικὴ τὴν ἀπόφασίν τῆς.

Εἰς μίαν τῶν νησίδων, παρὰ τὴν Βενετίαν,
ἐμόναζον ἐρημίται τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου
Αὐγουστίνου, οἵτινες, τῷ 1249, εἶχον οἰκοδο-
μήσει, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁειπαρθένου Μαρίας
τοῦ Ναζαρέτ, ἐκκλησίδιον (Santa Maria di
Nazaret) Ἐδωκεν δὲ τὴν ὀνομασίαν τοῦ
Ναζαρέτ, διότι ἐξένιζον οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἐρη-
μίται καὶ ἐνοσήλευον τοὺς πορευομένους ἢ ἀφι-
κνουμένους ἐκ Παλαιστίνης, ταξείδιον τότε προσ-
φιλέστατον, εὐσεβεῖς χάριν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν
φιλονηρῶν τούτων ἐρημιτῶν, σὺν τῷ χρόνῳ,
εἶχε μειωθῆ ἐπικαισθητικῶς, ὥστε τῷ 1423,
διεμενον ἐν τῷ ἐρημητηρίῳ εἰς μόνος ἐρημίτης
μετὰ τεσσάρων δοκίμων, ἐν οἷς καὶ ὁ Φίλιππος
Παρόντας, χειροτονηθεὶς ἔπειτα ἀρχιεπίσκοπος
Κρήτης — τῶν Δυτικῶν, ἐνομοθετεῖται.

Ἡ Βενετικὴ κυβέρνησις, ὁρθῶς σκεθεῖσα,
κατέλαβε τὸ ἐρημικὸν τοῦτο νησίδιον καὶ παρ-
εχώρησε τῷ ἐρημίτῳ ἄλλο ἄστυλον, τὴν μονὴν
τοῦ ἁγίου Δανιὴλ, ἐν Ὁρει, παρὰ τῷ Παταβίῳ,
καὶ ἔπειτα τὸ νησίδιον τοῦ Ἁγίου Πνεύμα-
τος, ὅπου ἐμόνασε μετὰ τῶν δοκίμων καὶ ἔπει-
τα ἰδρύθη ἐν αὐτῷ ἢ Congregazione di Spi-
rito Santo.

Εἰς τὸ νησίδιον τῆς Πικνηγίας τοῦ Ναζαρέτ
ἰδρύσεν ἢ Βενετικὴ τὸ πρῶτον λοιμοκαθατήριον,
διασκευάσασα αὐτὸ καταλλήλως, διαρίσασα
διευθυντὴν, ἰατροὺς, νοσοκόμους, ἱερέα, διατά-
ξασα δὲ, ὅπως ἢ τροφὴ καὶ τὰ ἰατρικὰ νὰ παρ-
αχωρηθῶσιν ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἄλυκων.
Ἡ ἐκκλησία κατὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐπωνυμίαν,
διότι ἐπωνομάσθη Παγαρία, ἀστὴρ τοῦ Οὐρα-
νοῦ (Santa Maria, Stella del Cielo). Τὸ
δὲ προσωπικὸν τοῦ λοιμοκαθατήριου ἔφερε δι-
ακριτικὸν σημεῖον, ἕνα λευκὸν ἀστέρα εἰς τὸ
σῆμα. Ἄλλ' ἂν τί διακριτικὸν τῆς ἐκκλη-
σίας, δὴλα δὴ, ἂν ἔχασεν ἐπισήμως τὸ τοῦ
Ναζαρέτ, τὸ νησίδιον ἐξηκολούθησε νὰ ὀνομα-
ζέται Nazaretum — Ναζαρέτουμ, Ναζαρέτο
καὶ τέλος Λαζαρέτο, Λαζαρέτο. Τοιοῦτοτρό-
πῳ λέξις Λαζαρέτο ἐγένετο διεθνῆς, δηλοῦσα
λοιμοκαθατήριον, καὶ ἔλαβεν καὶ τὴν ἐλληνι-
κὴν ἐθνικότητα, διὰ τῆς μεταστροφῆς λαζαρέτο.

Αὐτὰ ἱστορεῖ ὁ ἡμέτερος Μουστοζύδης ἀπο-
δεικνύων, ὅτι ἐπλανήθη ὁ Μουρατόρης γράφων
ὅτι ἢ λέξις λαζαρέτο παράγεται ἀπὸ τὸν Ἄ-

¹ Παρὰ τοῖς ἰταλοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῖσιν ἀπαντᾷ
αἱ φράσεις: Pare un lazaretto — Puzza come un laz-
zaretto, πρὸς ἐκφρασίαν τοῦ δυσώδους καὶ ρυπαροῦ.

γιον Λάζαρον, καὶ ὁ Βολνέυ, ὅτι παράγεται ἐκ
τοῦ Ἑλ-Λαζάρ παρὰ τῷ Τζαμίῳ τῶν ἀνθέων
Καίρου.

Τὸ πρῶτον τοῦτο λοιμοκαθατήριον ἔλαβεν
ἔπειτα τὸ ὄνομα Παλαιὸν Λαζαρέτο (Lazza-
retto Vecchio), διότι ὠκοδομήθη ἄλλο, εἰς
ἄλλο νησίδιον, τῷ 1456, ὀνομασθὲν νέον Λα-
ζαρέτο (Lazaretto nuovo), ὅπως οἱ ἐξερ-
χόμενοι μετὰ τὴν κἀθαρσιν, ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ
λοιμοκαθατήριου μεταβάνουσιν εἰς τὸ νέον διὰ
νέαν κἀθαρσιν, ἐκ φόβου μήπως εἰς τινὰ ἐνυ-
πῆρχε τὸ μύλωμα καὶ διαδώσωσιν αὐτὸ εἰς
τὴν πόλιν ἔπειτα.

Δὲν εἶχεν ἀδικον ἢ ἐνετικὴ κυβέρνησις νὰ
πάσχη ἀπὸ πανωλοφοβίαν, διότι ὡς εἶδομεν,
πολλὰ εἶχεν ὑποστῆ. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ ἐφυλάσ-
τετο τόσον διὰ τὴν ἐπιβλαβέστατον ἐπικοινωνίαν,
δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν
τῆς ζήρας. Μεθ' ὅλας ὅμως τὰς προφυλάξεις
τῆς τῷ 1478, 1485, 1575 καὶ 1630, ἢ πα-
νώλης ἔδειξεν ἐν Βενετίᾳ τὴν μεγάλην ἰσχύ-
ν τῆς. Ἀξιοσημειώτα εἶναι εἰς τὰ χρονικὰ τῆς
πανώλους ἢ ἐπίσκεψίς τις ἢ τελευταία τοῦ
1630, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐθέρισεν εἰς τὰς ἐνε-
τικὰς χώρας ἐξακοσίας ὀδοσῆκοντα δύο χιλιάδας
ἐκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε (682 175) ἄνθρωποι,
εἰς ὧν εἰς τὴν Βενετίαν ἦσαν τεσσαράκοντα ἑξ
χιλιάδες τετρακόσια ὀδοσῆκοντα τὰ θύματα!

* *

Ἡ ἐφαρμοζομένη κἀθαρσις ἦτο τεσσαρακον-
θήμερος, διὸ ἐκλήθη Quarantina, Quaranta-
tena, κουαραντίνα, καραντένα, λέξις γενο-
μένη ἀκυλόθως διεθνῆς, δηλοῦσα οἰκονόμησιν
τεταγμένην περίοδον ἡμερῶν ἀπαγορεύσεως τῆς
συγκοινωνίας — contumacia (κοντουμάτσι)
δηλοῖ ἐπίσης κἀθαρσιν· διὸ fare ἢ stare in
contumacia = κἀθαρίζομαι ἐν τῷ λοιμοκα-
θατήριῳ ἢ εἶμαι ὑπὸ κἀθαρσιν.

* *

Φυσικὰ, ἀπὸ ἐκτέθησιν διὰ τοῦτο τοῦ σω-
τηρίου τρόπου νὰ ἀνκοουρίσῃ ἢ Ἐνετικὴ τὴν
ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοιαύτην λοιμώδη μάλιστα,
ἰδρως λοιμοκαθατήρια καὶ εἰς τὰς χώρας, ὧν
ἦτο κυρίαρχος, ὅπου ἦτο ἀνάγκη. Πρῶτον ἰδρύσεν
εἰς τὴν Κέρκυραν, ἔπειτα εἰς τὴν Ζάκυνθον,
εἶτα εἰς Κεραλληνίαν, κλπ.

Τὸ παράδειγμα τῆς Βενετίας ἐμιμήθησαν
καὶ ἄλλα Κράτη καὶ οὕτω ὀπισθόησεν περιω-
ρίζοντα τὰ δεινὰ τοῦ τρομεροῦ λοιμοῦ.

Σημειωτέον, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐνετικῆς κυριαρχίας
ἀνηγέρθησαν ἐν διαφόροις ὄροις τῶν νήσων μα-
κροφυλακεία, πρὸς πρόληψιν τῆς πανώλους. Ἐν-
σκηψάσης δὲ τῆς πανώλους, ἢ ἀρχὴ ἐνήργει δρα-

² Εἰς Βενετίαν ὑπῆρχε τὸ νησίδιον τοῦ Ἁγίου Λαζάρου,
ὅπου ἐνοσηλεύοντο οἱ λεπροί.

στηρίως τὴν μεταφορὰν τῶν λοιμοβλήτων εἰς τὰ λοιμοκαθαρτήρια ἢ λοιμοφυλακεία. Ἀπὸ τὰ λοιμοφυλακεία ἐκομίζοντο ἔπειτα εἰς τὰ λοιμοκαθαρτήρια. Τοιοῦτοτρόπως διὰ τῆς συντόνου καὶ τελεσφόρου ἐργασίας κατὰ τοῦ λοιμοκομῆτος, τὰ κρούσματα τῶν λοιμοβλήτων ἐμειοῦντο καὶ τὸ δεινὸν δὲν ἐξηπλοῦτο.

Προκειμένου περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι πρώτων λοιμοκαθαρηθρίων, νομίζομεν καλὸν νὰ δώσωμεν τὸν λόγον εἰς ἓνα φιλόνηρον ἀγγλον, εἰς τὸν Ἰωάννην Howard, ἀλλὰ, κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ τὸν παρουσιάσωμεν εἰς τοὺς εὐμενεῖς ἡμῶν ἀναγνώστας. Οὗτος ὁ ἀγγλος, ὁ γεννηθεὶς τῷ 1726, ἐν Haskney, ἦτον υἱὸς πλουσίου ἐπιπλοτέχου. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του περιηγήθη τὴν Γαλλίαν καὶ Ἰταλίαν. Περιπλέων ἔλαβε τὸ ἀτύχημα νὰ περιπέσῃ τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπέβαινε, εἰς τὰς χεῖρας τῶν πειρατῶν, οἵτινες κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐλύμκινον τὰς θαλάσσας. Φυλακισθεὶς ὑπέφερε τὰ δεινὰ τῆς φυλακῆς καὶ ζωηρῶς ἐταράχθη τὰ μάλιστα συνεκινήθη διὰ τὴν δυστυχίαν τῶν φυλακισμένων, ὥστε, ἐλευθερωθεὶς, ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν του σκεπτόμενος περὶ ἀνακουφίσεως τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς. Ἐπίσης τραθεὶς ἀπὸ τὰ δεινὰ τῶν λοιμοβλήτων, κατέγινε περὶ βελτιώσεως τῶν λοιμοκαθαρηθρίων. Διὸ διέτρεξε τὴν Εὐρώπην, ἐπισκεπτόμενος τὰς φυλακὰς καὶ τὰ λοιμοκαθαρηθρία διὰ νὰ μελετήσῃ τοὺς νόμους τῶν, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν, ὅπως διὰ βελτιώσεως εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν σύστημα βελτιώσεως τῶν φυλακῶν καὶ ἀνεγέρσεως λοιμοκαθαρηθρίων. Ἦτον ἐτοιμος νὰ μεταβῇ πρὸς περιοδείαν τῆς Ἀσίας, διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅτε καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ, ἀπέθανεν ἐν Χερσόνι τῆς Ρωσίας τῷ 1790. Τὸ 1777 ἐδημοσίευσεν μελέτην περὶ τῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τῷ 1789, μελέτην περὶ τῶν ἐπισημοτέρων λοιμοκαθαρηθρίων. Ἐκ τοῦ σπανίου τὴν σήμερον τοῦτου βιβλίου μεταφράζομεν ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ τοὺς Ἕλληνας⁽³⁾

Τὸ πρῶτον λοιμοκαθαρηθρίον, τὸ ὅποσον ὁ φιλόνηρος ἀγγλος ἐπεσκέφθη ἦτο τὸ τῆς Μασσαλίας. Ἦτο μέτριον. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐλαμβάνοντο ἀπὸ τοὺς ἀφικνουμένους διὰ μεγάλης λαβίδος καὶ ἐτίθεντο εἰς καθίσκον πλήρη ὕδατος. Ἄν τὸ μέρος τῆς ἀνχωρήσεως τῶν ἐπιβιτῶν ἦτο λοιμοβλήκτον, πρὶν ἢ οὗτοι λάβουν τὴν ἄδειαν νὰ μεταβῶν εἰς τὴν μεγάλην αἰθουσαν τοῦ λοιμοκαθαρηθρίου, πρὶν ἢ μεταβῶσιν εἰς τὴν αἰθουσαν ἢ εἰς τὸ ἐντευκτήριον, ἔπρεπε τρεῖς νὰ καπνισθοῦν καὶ ἐκάστη κάπνισις ἐστοίχιζεν ἐννέα φράγκα. Ἀλλὰ ἱστορεῖ ὁ ἀγγλος, τὴν κά-

πνισιν τινὲς θεωροῦσιν ἀνωφελεῖ, διὸ δὲν ἐκτελεῖται εἰς τὰ ἐνετικά λοιμοκαθαρηθρία. Ἐπειτα μετέβη εἰς τὸ τῆς Γενούης. Τὸ ἰταλικὸν τοῦτο λοιμοκαθαρηθρίον τὸ εὗρισκε καλλίτερον. Οἱ γενουήνσιοι εἶχον καὶ ἕτερον λοιμοκαθαρηθρίον, παρὰ τῷ λιμένι Σπέτσι. Εἰς τὸ Λιθόρον εὗρε τρεῖς λοιμοκαθαρηθρία ἄριστα καθ' ὕλα. Τὸ τῆς Νεαπόλεως δὲν ἦτο λόγου ἄξιον. Τὸ τῆς Μεσσήνης δὲν τὸ ἐπλησίασε, διότι ὁ σεισμὸς εἶχε καταστρέψει τὸ ἐμπόριον τῆς πόλεως ταύτης, καὶ συνεπῶς ἦτο παρημελημένον καὶ τὸ λοιμοκαθαρηθρίον. Ἐκεῖθεν διηυθύνθη εἰς τὴν Μάλταν. Εἰς τὴν νῆσον ταύτην μετέβαινον τὰ πλοῖα, προερχόμενα ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, φορτωμένα με σίτον. (Ἔπεται τὸ τέλος)

→→→→→

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Νύκτα μελαγχολικὴ σὰν τελευταία ἐλπίδα
ποῦ σβένεται σὰν ὄνειρο πικρὸ κι' ἀπελπισμένο
νύκτα μ' ἀστέρια θαμπὰ, σὰν μάτια δακρυσμένα
ὅπου σκορπιέται φῶς θαλὸ, στὸ κύμα τ' ἀφρισμένο
Πῶς μοιζεῖται στὴ καταχνιά, ποῦ βγαίνει ἀπ' τῆ
[ψυχὴ μου
ποῦ μὲ τὸ μαῦρο πέπλο τῆς σκεπάει: τῆ καρδιά μου
τυλίγει μὲς τὰ σπλάγχνα μου, τὸ πόνο καὶ τὴ λύπη
κι' ἀποκοιμάει: τὰ σκοτεινὰ κι' ὀλόμαυρα δεινὰ μου
Κι' ἀρχίζει μὲ παράπονο νὰ τραγουδάει μὲ πόνο
Ἔνα ἐμβατήριον πένθιμο πολυδασιανισμένο
σὰν κάποιον νὰ ἐκῆδευε ἡ δύστυχη καρδιά μου
πολύκλαστο κι' ἀγύριστο ὄνειρο πεθαμένο!...
Καὶ ἡ θάρκα ἀκόμη βρίσκεται δεμένη στ' ἀκρογιάλι
ὅπου τὸ κύμα τὴν κουνᾷ σὰν νὰ τὴν γαργαλεῖ
κοτάλευκα σὰν μιὰ ζωὴ τοῦ κόσμου εὐτυχισμένη
ποῦ στὸν ὀλότρελλο γορὸ κάτι κι' αὐτὴ γυρεύει.
Καμμία ἄλλη δὲν μιλεῖ μὲς τῆ καρδιά μου γλῶσσα
μονότονη κι' ἀρμονικὰ σὰν τ' ἀφρισμένο κύμα
μοῦ φαίνεται σὰν θεῖα φωνὴ σὲ χεῖλῃ λατρεμμένα
ὅπου μοῦ λένε «σ' ἀγαπᾷ» ἀκόμη καὶ στὸ μνημῆμα.
Σφουρίζει ὁ ἀγέρας καὶ σκορπᾷ, τὰ ξεραμμένα φύλλα
ὅπως ὁ κλέφτης ὁ καιρὸς, τὴν εὐτυχιά μας πέρνει
καὶ ὅπως τὰ φύλλα σέρνονται καὶ κείνα μὲς τὸ γῶμα
Ἔτσι ὁ καιρὸς στὴν λησμονιά τὴν εὐτυχιά μας στέρνει
Φτωχὰ μου δένδρα ἢ παγουσιά, σὰς ἔρριξε τὰ φύλλα
καὶ στὸ σκοτάδι οἱ κλώνοι σας, κινουῦνται μ' ἀγωνία
σὰν τόσα χέρια ποῦ ζητοῦν μὲς τὸ πνιμὸ βοήθεια
καὶ δείχνουνε στὸν Πλάστη τους, τὴ μαῦρη ἀπελπισία
Στὰ πράσινα τὰ φύλλα σας, πόσα πουλιὰ ἐκουρνιάζαν
μὲ τὸ συχνὸ κι' εὐχάριστο τερπνὸ κελᾶθμά του
καὶ τῶρα τόσα φῶδητρα γινήκατε σὲ κείνα
καὶ φεύγουσι πολὺ μακριὰ παύοντας τὴ ζηλιά τους
Πόσες φ' ἔρεσ σὶν ἴσκιο σας ἐγέλασα ἀπὸ κάτω
ἡμέρες, νύκτες, χάρικα, τερπνὲς κι' εὐτυχισμένες
τὰ πράσινά σας τὰ φτερά, μοῦ ἴτανε μόνῃ ἐλπίδα
καὶ δῶχναν ἀπ' τὴ μνημῆ μου ὥρες εὐτυχισμένες
Καὶ τῶρα... μόνον τὰ ξερά τὰ φύλλα ποῦ σκορπιούνται
κι' ὑπὸν μὲς τὸ στήθος μου στὰ μάγουλά μου ἐπάνω
καὶ μὲ χαιδεύουν σιγαλὰ σὰν νὰ μὲ χαιρετοῦνε
καὶ τὸ στερνὸ τους φίλημα στὰ χεῖλῃ μου λαμβάνω
καὶ ὅτι ὑπάρχει πένθιμο, στὸ βάθος τῆς καρδιάς μου
τῆ κάθε φλόγα μου ζυπνοῦν ἴπυνη ἀποκοιμισμένη
τῆς δίδουν ὑπαρξί ζωὴ τὴν πέρνουν στὰ φτερά τους
καὶ σ' ἄλλο κόσμον τὴν πέρνουν γιὰ νᾶναι εὐτυχισμένη!!

Ζάκυνθος

Ἄγγελος Σαλούτσος

(3) Ὁ H. Dixon, τῷ 1850, ἐδημοσίευσεν τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Howard, τὰ ὅποια δὲν εἶδομεν.

ΤΟ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΝ ΒΟΛΟΥ

ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΝ ΚΑΙ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΒΟΛΟΥ

Εὐχαρίστως, πρὸ πενταετίας διακειμένων ὀλίγας ἡμέρας ἐν Βόλῳ, ἐπεσκέφθημεν τὸ ὅλον ἀθροῦσος καὶ χριστιανικῶς, ὡς ἐγράψκαμεν τότε, ἀνεγειρόμενον Πτωχοκομεῖον τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ὅπου κατὰ τὸ ἡμῖς εἶχεν συντελεσθῆ. Ἐρῶτες δὲ, ἐπισκεφθέντες αὐτὸ ἐκ νέου, τὸ εὖρομεν συντετελεσμένον καὶ λειτουργοῦν κανονικώτατα καὶ ἐτοιμαζομένην ἤδη καὶ τὴν δεξιὰν πτέρυκα, ἥτις μέλλει νὰ περιλαβῇ καὶ Ὁρφανοτροφεῖον χάριν τῶν ἀτῶν κῶπων καὶ τοῦ ἀκαταπονήτου ζήλου τοῦ προέδρου τῆς ἀδελφότητος κ. Γ. Κουτσίκου καὶ τοῦ φιλοτίμου διοικοῦντος αὐτὴν Διοικ. Συμβουλίου.

Κατὰ τὸ 1903 τὸ διοικοῦν Συμβούλιον τῆς Φιλοπτώχου ταύτης Ἀδελφότητος, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Κουτσίκου Προέδρου, Ἀντ. Καραχασέλου ταμίου καὶ τῶν Συμβούλων Ι. Ζήχου, Ε. Ἀγγελίδου, Ι. Κωστή, Κ. Μαρξάρτη, Χρ. Μαχαιρίτη, Μ. Τσιραγγέλου καὶ Ε. Λάμπου, προέβη τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀνεγερσιν Πτωχοκομείου καὶ Νοσοφ. ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος καὶ εἰργάσθη μετὰ πολλοῦ ζήλου φιλοτίμως ἐξασφαλίσαν τὴν ἐντελὴ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, διὰ τῶν ἰδίων τῆς Ἀδελφότητος πόρων καὶ τῶν ἐκείνου δωρεῶν τῶν ἐν τῷ ἔσω καὶ ἔξω διακινουμένων ὁμογενῶν καὶ συμπατριωτῶν.

Ἐπίτιμος πρόεδρος εἶχεν ἐκλεγθῆ πᾶν δικίως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος, ὅστις καὶ ἐδωρήσατο μετὰ θάνατον ὀλοκλήρον τὴν ἀκίνητον αὐτοῦ περιουσίαν εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον

τῆς Ἀδελφότητος. Καὶ ἄλλοι ἐπίσης ἐδωρήσαντο γενναίως ποσὰ, ὁ δὲ τελευταῖος ἀποδιώσας δῆμαρχος Βόλου Ἰ. Καρτάλης ὁμοίως ἀφῆκε γενναῖον κληροδότημα, ἐκτὸς καὶ ἄλλων προηγουμένων δωρεῶν του, ὡς καὶ αἱ Κυρία Εὐανθία Παπαζαφείρη καὶ ἡ Εὐαγγελία Χατζηκρυγῆ συνέδραμον τελεσφόρως τὸν ἱερὸν τοῦτον σκοπὸν, κτλ.

Τὸ ἤδη λειτουργοῦν Πτωχοκομεῖον, οὗτινος γεν. ἀποφιν μετὰ τοῦ Νοσοφ. κερῶμεν ἄνωθι διὰ τῆς σχετικῆς εἰκόνας, λειτουργεῖ ἀμέμπτως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς φιλοτίμου διευθυντρίας Κυρίας Μερόπης Ἐλευθεριάδου, ἥτις συγκρατεῖ τελείαν τάξιν, καθαρότητα καὶ πρόθυμον ὑπηρεσίαν καὶ τοῦ Οἰκονόμου τοῦ Πτωχοκομείου, πρωθυερέως κ. Στ. Ἰσκού, ὅστις διακινεῖ ἐπίσης παρὰ τῷ ναφ. οἰκογενειακῶς, παρέχει ἐκαστοτὲ τὰς ἐκδουλεύσεις του ταῖς εἰς τὴν δύσιν τοῦ βίου τῶν βαινύσας ὑπάρξουσιν διαπαντῶν ψυχικῶν καὶ ἀνακουριστικῶν μέσων.

Ἐπεσκέφθημεν τοὺς κοιτῶνας, τὸ ἐστιχτόριον, τὰς αἰθούσας, Γραφεῖα καὶ λοιπὰ διαμερίσματα καὶ ἐμείναμεν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς διατάξεως τῶν πάντων, ἰδίᾳ ἐκ τοῦ κοιτῶνος καὶ ἐπιτητορίου καὶ τῶν ὠραίων κλινῶν καὶ μαγειρικῶν σκευῶν. Καὶ ἐποιησάμεθα τὴν ἀκούσοιαν σκέψιν, παρατηροῦντες τοὺς πρὸς τὸ τέλος τοῦ βίου τῶν βαινύσοντας καὶ πρὸ τοῦ χαινόντος λάκκου τῶν εὐρισκομένων, οἵτινες φυσικῶς δὲν συγκινουῦνται καὶ τόσον ἐκ τῆς τόσον θαυμάως προσφερομένης αὐτοῖς εὐημερίας καὶ ἀνακουφίσεως.

«Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπωλέσῃ τὴν ὑγείαν καὶ ἀκμαίαν ζωὴν του καὶ εὐρεθῇ πρὸ τῆς ἐτοιμο-

ρόπου ταύτης ματαίως υποβασταζομένης, οὐδὲν τὸν συγκινεῖ, οὐδὲν τὸν ἐνθαρρύνει!

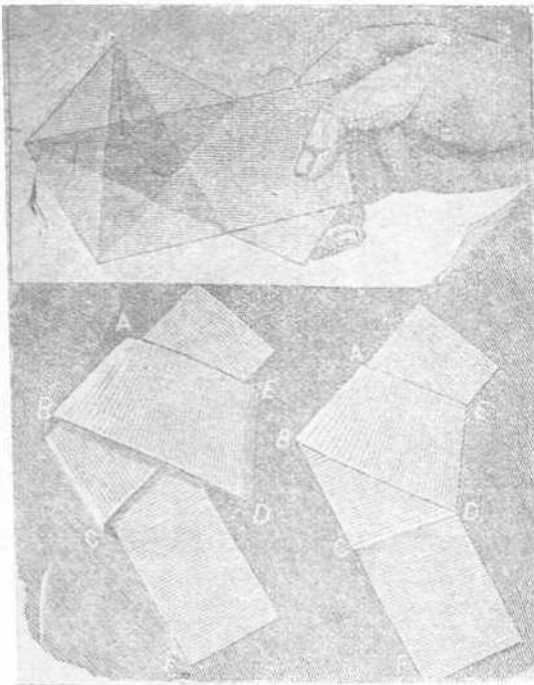
Συνεχάρημεν ἐν τέλει πάντας, ἰδίως τὸν ἀξιωματικὸν ρέκτην κ. Κούτσικον καὶ ἀπήλθομεν εὐχαριστημένοι δι' ἅλα.

Φ. Π.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ὁ πεντάκτινος ἀστήρ.

Ὁ σχηματισμὸς γεωμετρικῶς πεντακτινοῦ ἀστέρος διὰ μέσου τοῦ χαρακτοῦ καὶ τοῦ διαβήτου ἀπαιτεῖ βεβαίως καὶ χρόνον ἀρκετὸν καὶ

κόπον, διότι ἀνάγκη κατὰ πρόωτον νὰ σχηματισθῇ τὸ δεκάγωνον κανονικῶς ἐντὸς κυκλικῆς περιφερείας, τοῦ ὁποῦ ἢ πλευρὰ εἶναι ἴση πρὸς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἀκτίνας, διηρημένης εἰς τὸ μέσον. Ἐνοῦντες ἤδη πρὸς δύο τὰ ἄκρα τοῦ δεκάγωνου τούτου, ἀπολαμβάνομεν τὸ περιγραφόμενον κανονικὸν πεντάγωνον. Ἐνοῦντες δὲ τέσσαρα πρὸς τέσσαρα τὰ ἄκρα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ δεκάγωνου, ἀπολαμβάνομεν τὸ κανονικὸν ἀστροειδὲς πεντάγωνον, ἕπερ ἀκριβῶς περὶ τὸν πεντάκτινον ἀστέρα.

Ἄλλ' ἅλα ταῦτα ἀπαιτοῦσι πολὺν χρόνον διὰ τὸν θέλοντα διασκεδαστικὴν καὶ ἄμεσον γεωμετρικὴν. Ὡστε ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὸν χαρακτικὴν καὶ τὸν διαβήτην, λαμβάνομεν ταινίαν ἐκ λεπτοῦ χάρτου, εἰς τὴν ὁποῖαν κάμνομεν δεσμὴν, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ σχήματι, διπλόνοντες καλῶς τὸν χάρτην. Δηλ. διπλόνοντες κατὰ τὰς πλευρὰς ΑΕ καὶ CD καὶ ἀπολαμβάνομεν ἐν τῷ ἄμα τὸ σύνθετος κανονικὸν πεντάγωνον

ABCDE. Ἐὰν δὲ διπλώσωμεν τὴν ταινίαν, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἄκρον CF νὰ λάβῃ τὴν διεύθυνσιν GA, καὶ θέσωμεν τὸ πεντάγωνόν μας ἐναντι τῆς θυρίδος ἢ τοῦ φωτός λυχνίας, θὰ διακρίνομεν διὰ μέσου τῶν διπλωμάτων τοῦ χάρτου τὸν ὠραῖον, ὡς ἄνωθι, πεντάγωνον ἀστέρα, ὃν ἐπιθυμοῦμεν.

Τὸ παίγνιον τοῦτο εἶναι ὠραῖον καὶ διασκεδαστικόν, ἰδίως διὰ συναναστροφὴν.

Φ. Π.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Θρεπτικὴ ἀξία τῶν σταφυλῶν, ὑδροπεπόνων καὶ πεπόνων ἐν περιλήψει.

Αἱ σταφυλαὶ πολὺ δικαίως, θεωροῦνται ὡς μία τῶν καλλιτέρων ὀπωρῶν μας.

Ἐνέχουσιν ὄξινον τρυγικὸν κάλιον, τρυγικὸν ὄξύ, σταφυλοσάκχαρον, βλένναν, μηλικὸν ὄξύ, ἀσβέστιον καὶ τέλος βυρσοδεξικὸν ὄξύ.

Ἐν ὠριμάνσει οὖσαι αἱ σταφυλαὶ καὶ ἐν μέτρῳ λαμβανόμεναι πολὺ συντελοῦσιν εἰς τὴν θρέψιν καὶ πέψιν, ἐνεκεν τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν αὐταῖς σακχάρου. Ἐπιωφελεῖς ἀποβαίνουσι προσέτι εἰς τοὺς καθ' ἑξὶν δυσκοιλίους, τοὺς αἰμορροϊδικούς, τοὺς ἐκ χρονίων κατάρρων τῶν πνευμῶν κατατρυχομένους, τοὺς πάσχοντας ἐκ κατάρρου τῶν οὐροποιητικῶν ὀργάνων ἢ ὑπεραιμιῶν τοῦ ἥπατος, ἐξ ἐκλιπώσεων, ἀσθμακτοῦ, ἐμφυσήματος καὶ τινῶν ἄλλων νόσων.

Ἐν μεγάλῃ ποσότητι λαμβανόμεναι αἱ σταφυλαὶ προκαλοῦσι διούρησιν, διάρροϊαν, ἔντασιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, ὑπεραιμίαν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ αὐξήσιν τῆς κατὰ φύσιν θερμοκρασίας τοῦ σώματος· ὅθεν τὰς μεγάλας ποσότητας τῶν σταφυλῶν δεόν νὰ ἀποφεύγωμεν.

Ἡ σταφυλοθεραπεία ἀριθμεῖ τανῶν πλείστους ὁπαδοὺς. Ὁ Pircher ἐν Μεράνῃ, ὁ Henry Smith ἐν Γλασκῶβῃ καὶ ἄλλοι ἀλλοχῶν ἐφαρμόζουσι τὴν σταφυλοθεραπείαν πρὸς ἴασιν τῆς φυμκτιώσεως.

Ἡ σταφυλοθεραπεία ἀποβαίνει ἐπιωφελής, ὡς διατείνονται οἱ ἐν λόγῳ συνάδελφοι, μόνον ὅταν ἡ φυμκτιώσις εὐρηται ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς· ἐν ἄλλοις δὲ σταδίοις εὐρισκομένης τῆς νόσου, ἢ τοιαύτη θεραπεία ἀυξάνει τὴν θερμοκρασίαν καὶ προκαλεῖ βῆχρα, αἱμοπτύσεις, ὧν ἐνεκεν ἄγει ταχέως εἰς τὸν τάφον τὰς τοιαύτας ὑπάρξεις.

Αἱ ἄωροι σταφυλαὶ ἐν ἐλαχίστῃ ποσότητι ἐσθίωμεναι, ὡς καὶ ὁ ὀπὸς τούτων, ὁ ὑπὸ τινῶν ἀντὶ ὑποῦ λεμονίου ἐν τῷ φαγητῷ χρησιμοποιούμενος, προκαλοῦσι γαστρεντερικὰς διαταραχάς.

Ὁ ὑδροπέπων ἦτο ἄγνωστος ἐν τῇ ἀρχιότητι. Εἶνε εὐπεπτος καὶ λίαν δροσιστικός, εἰς δὲ τοὺς πυρέσσοντας ἀποβαίνει λίαν ἐπιωφελής, καθότι ὑποθεῖζει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώμα-

τος, προκαλεῖ τὴν διούρησιν καὶ καταπραίνει τὴν δίψαν.

Ὁ πέπων ἦτο γνωστός καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἐσθίουσι τοῦτον ἐφθὸν ἐν μέλιτι. Ὁ πέπων εἶνε δροσιστικός ἐν θέρει, ἀλλὰ δύσπεπτος. Κατὰ τινὰς συναδέλφους βλάπτει ἢ βρῶσις τούτου τοὺς ἀρθρικούς καὶ τοὺς πάσχοντας γαστρεντερικὰς διαταραχάς.

Ἐν Εὐρώπῃ τρώγουσιν, ὡς τὰ πολλὰ, τὸν πέποννα πρὸ τοῦ γεύματος, ἐπιπάσσοντας τοῦτον μεθ' ἄλατος.

Γεώργιος Α. Βεθανόπουλος

Ἱατρός. — Διευθυντὴς τοῦ ἱατρικοῦ περιοδικοῦ «Πανελληνίως Ἐπιθεωρησις»

ΤΟ 613

(Σύγχρονον διήγημα)

—Πῶς ἐνυμφεῖσθαι; ἀπάντησεν εἰς τὴν ἐρώτησίν μας ὁ Πέτρος Ν. μετὰ τὸν πλέον παράδοξον τρόπον τοῦ κόσμου.

—Διηγῆθητε, λοιπόν, ἐὰν δὲν εἶναι ἀδιάκριτος ἢ ἐπιθυμία μας.

—Ποσῶς ἀδιάκριτος, φίλοι μου. Ἐξ ἄλλου, ὁσάκις ἀναφέρω τὸ περιστατικὸν αὐτὸ, τὸ πλέον σημαντικὸν τῆς ζωῆς μου, αἰσθάνομαι νέου εὐχαρίστησιν, ὡς θὰ ἴδῃτε.

Διακρίνω τὴν ἀνθρωπίνην θέλησιν ἀφ' ἐνός, καὶ τὴν τύχην ἀφ' ἑτέρου, ἰσχυροτέραν πάσης ἄλλης, ἣτις φαίνεται ἀρεσκομένη νὰ δυσχεραστῇ τοὺς συνδυασμούς μας. Ὅχι δὲ πάντοτε διὰ κακὸν μας, δόξα τῷ Θεῷ! Γνωρίζω κατὰ ἐγὼ, ὅτι ὁ γάμος μου ἔφερε τὴν μεγαλητέραν εὐτυχίαν καὶ ἴσως τὴν μόνην ἀληθῆ τῆς ζωῆς μου.

Εἶμεθα πέντε ἐξ νέου, ἀπὸ 25—30 ἐτῶν, παλαιοὶ συμμαθηταὶ καὶ συνεγευματίζομεν εἰς ἐστιατόριον τι. Καθεὶς μετὰ τὴν κλίσιν καὶ τὸ στάδιον τοῦ, δὲν ἐβλεπόμεθα πολὺ συχνά, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶχομεν συμφωνίαν νὰ συνεργῶμεθα δύο τρεῖς φορὰς τὸν χειμῶνα εἰς φιλικὸν γεῦμα, διὰ νὰ συναντῶμεθα καλεϊτερον.

Τὸ γεῦμα τοῦτο ἦτον ἐν ἐκ τῶν πρώτων. Τοιοῦτοτρόπως ἡ συνομιλία ἐν ὄρα αὐτοῦ περιεστράφη εἰς τὴν κοινωνικὴν μας θέσιν. Καὶ ἐκπληκτοὶ πάντες παρετηρήσαμεν, ὅτι ὅλοι εἶμεθα νυμφευμένοι, καὶ ὅτι οἱ νέοι τῆς ἡμέρας νυμφεύονται νεώτεροι παρὰ πρὸ εἰκοσίων ἐτῶν. Καὶ περιέργως ὁ εἰς ἡρώτα τὸν ἄλλον:

—Ποῖαν ἐνυμφεῖσθαι; Πῶς ἐγίνετο ὁ γάμος; Εἶχομεν ὅλοι δώσει τὰς ἀπαντήσεις μας. Ὁ Πέτρος Ν. εἶχεν ἤδη τὸν λόγον. Ὁ δὲ πρόλογός του ἐφαίνετο πλήρως ὑποσχέσεων καὶ ὅλοι συνεπῶς εἶμεθα διατεθειμένοι νὰ τὸν ἀκούσωμεν προσεκτικῶς καὶ μετ' εὐχαρίστησιν.

Μετὰ μικρὰν σιωπὴν, ἣτις προῦριστο νὰ ἔχη τὸ ἀποτελεσματικὸν τῆς ἐξηκολούθησεν:

—Ἐκεῖνοι, οἵτινες μετ' ἐγνωρίσαν, πρὸ πέντε ἐτῶν, γνωρίζουν ὅτι τότε, πτωχὸς καὶ ἄμοιρος, χωρὶς ὀβολόν, χωρὶς ἐλπίδα καὶ μέλλον, ἐκοπίαζα πολὺ καὶ κατεῖχον μικρὰν θέσιν δικογράφου. Ὁ διάβολος ἐχόρευεν εἰς τὰ θηλάκια μου καὶ ἀπλησιζόμεν ἢ δυνάμενος νὰ τὸν ἐκδιώξω.

Κατόικουν τότε εἰς τὴν συνοικίαν Α. καὶ εἶχα δωμάτιον ὑπὸ τὴν στέγην. Ἐδείπουν εἰς πτωχικὸν τι ξενοδοχεῖον μετὰ πᾶσαν οἰκονομίαν. Μόνον δὲ συγγενῆ εἶχον γηραιὸν θεῖον, τὸν ὁποῖον ἐβλεπον μόνις μίαν φορὰν τὸ ἔτος. Ἐφαίνετο πλούσιος, διότι εἶχε κερδίσει εἰς τὰ βαμβάκια. Ἦτο δὲ καὶ ἀνύπανδρος. Ἀλλὰ δὲν ἤλπιζα τίποτε ἀπὸ αὐτόν, διότι τὸν ἐθεώρουν τόσοσον παραξένον, ἐπειδὴ δὲν συνεκινεῖτο ἀπὸ τὴν πενιχρὰν μου κατάστασιν. Τούναντίον, ὁσάκις ἐπεχείρησα νὰ τοῦ ζητήσω ὀλίγα χρήματα, μοῦ ἤρνετο, πάντοτε λέγων:

—Ὅστις μοῦ ζητεῖ χρήματα, δὲν λαμβάνει ποτέ. Κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐξοικονομεῖται μόνος του.

Δὲν ἐπέμενα. Ἐξ ἄλλου, εἰς μερικοὺς τρόπους τοῦ σκυθραποῦ μου θεῖου, δὲν ἤργησα νὰ παρατηρήσω, ὅτι εἶχε τὸν λόγον του.

Ἐξεπλάγην μάλιστα σφόδρα, ὅταν, μίαν ἐσπέραν τὸν εἶδα νὰ μετ' ἐπισκεφθῆ καὶ ἀφελέστατα νὰ καθίσῃ εἰς τὸ μοναδικὸν μου καθίσμα. Μοῦ ἐφάνη δὲ, ὅτι ἐξάλισθον κάπως, ὅταν ἤκουσα νὰ μοῦ λέγη ἐγγύθεν:

—Παιδί μου, δύνασαι νὰ μοῦ κάμῃς μίαν μεγάλην χάριν. Ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ μοῦ τὴν ἀρνήθῃς.

Ἐκλίνα τὴν κεφαλὴν καταπρατικῶς καὶ ἐκεῖνος ἐξηκολούθησεν:

—Εἰς παλαιὸς μου συνέταιρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχω ὑποχρεώσεις, ἔχει μίαν κόρην διὰ γάμον. Ἀλλὰ ὑπάρχουν δύο ἐμπόδια! Ἐν πρώτοις, ἡ νέα δὲν εἶναι καὶ τόσοσον ὠραία. Καὶ δεύτερον, ὁ πατήρ, ὅστις εἶνε πλούσιος, δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς οὐδένα. Φαβεῖται πολὺ τοὺς προικητῆρας. Λοιπὸν μετ' ἐνεβουλεύθη, καὶ ἐγὼ, ἰδοὺ τί ἐργάσαι νὰ σοῦ προτείνω. Σὲ εἶδα ἐργατικὸν καὶ φιλότιμον, εἶσαι καλὸν καὶ μετ' ἄρρους παιδί, καὶ δὲν εἶσαι ὑπερήφανος.

Λοιπὸν νυμφεύσου τὴν νέαν, σοῦ δίδω 50.000 φρ. Ἡ σύζυγός σου θὰ ἔχη τὸ διπλοῦν καὶ ἐργότερα, τὸ πενταπλάσιον. Σοῦ ἀρέσει ἢ πρότασις μου αὕτη;

Εὐρισκόμεν τότε εἰς τοιαύτην θέσιν οἰκονομικῆν, ὥστε δὲν ἤρνηθην. Βεβήως, ἢ προσδοκίκα, νὰ νυμφευθῶ νέαν, ὅχι πολὺ ὠραίαν, δὲν με ἐνεβάρυνε καὶ τόσοσον. Ἀλλὰ πάλιν ἡ ἰδέα νὰ ἐξελλθῶ τέλος τῆς ἐλσεινῆς ἐκεῖνης ζωῆς, μοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ ἀπάντησα:

—Συμφωνῶ, θεῖε μου! Πότε με παρουσιάζετε;

Μὲ ἐσταμάτησε, διὰ χειρονομίας: —Μὴ βιάζεσαι καὶ τόσοσον! Σοῦ εἶπα, ὅτι ἡ

κληρονόμος του φίλου μου δεν είναι ώραϊότης, αλλά δεν είναι και τέρας. Κι τρέχει όμως πολλές αρετές, είναι πνευματώδης και η συναναστροφή της πολύ ευχάριστη. Εάν δε την έβλεπες άμεσως, το πρόσωπό της θα σε ήμποδιζε να γνωρίσεις τας αρετάς της. Εύρον λοιπόν δι' αυτό έν μέσον θεραπευτικόν. Ο διευθυντής σου έχει τηλεφώνον, δεν είναι έτσι;

— Μάλιστα, θεϊτε μου!

— Και βεβαίως, απουσιάζει εις την άρχήν του άπογεύματος, όπου πηγαίνει εις το δικαστήριον, νομίζω.

— Μάλιστα, θεϊτε μου.

— Πολύ καλά. Εύκολώτατον τότε είναι να γνωρίσης την μέλλουσαν σύζυγόν σου, χωρίς να την ίδης. Θα πλησιάσης εις το τηλέφωνον και καθημερινώς θα συνομιλής ολίγον με την νέα. Είς διάστημα ενός μηνός είμαι βέβαιος, θα είσαι κατενθουσιασμένος με την ζωηρότητα και ευφυϊαν της, ως και από την όμιλίαν της και τον χαρακτήρα της. Και όταν πλέον συναντηθήτε, δεν θα δώσης διόλου προσοχήν εις τὰ μικρά έλαττώματα του προσώπου της.

Ημην τόσον άποφασισμένος εις όλα, ώστε έδέχθην την παράδοξον αυτήν συμφωνίαν, άνευ αντιστάσεως.

Με πολλήν μάλιστα ευγνωμοσύνην έθλιψα την χείρα του θεϊου μου, όστις μοι προσέθεσεν άμέσως:

— Θα ζητήσης τον αριθ. 623... Η νέα θα είναι εις γνώσιν και θα σε αναμένη. Μη λησμονής τον αριθμόν!

— Πρέπει εις την ιδίαν να τον ζητήσης, εξηκολούθησε. Καλήν νύκτα!

Και άνευ έτέρου, ο θεϊος μου με άφηκε μόνον, ζαλισμένον και μη δυνάμενον να πιστεύσω εις το γεγονός.

Έκοιμήθην πολύ άσχημα καθ' όλην την νύκτα. Αυτό έννοείται.

Την επάυριον με πολύν άνυπομονησίαν άνέμενον την αναχώρησιν του κ. διευθυντού. Μόλις έμεινα μόνος, έτρεξα εις το τηλέφωνον. Ός εκ τύχης δεδέν με εκκμαν άναμένω πολύ, άμέσως ήρχισα την παράδοξον ταύτην συνομιλίαν:

— Τrrrrrr... τό 623.

— Έγώ.

— Ποιος έγώ;

— Έγώ, ο Πέτρος ο άνεμίος του κ. Ν.

— Δεν σας γνωρίζω.

Η φωνή, ήτις μη άπήντα, ήτο τόσον θελκτική, ώστε δεν εξεπλάγην δια την άπάντησιν και άπήνησα:

— Και έγώ επίσης, δεσποινίς, δεν έχω την τιμήν να σας γνωρίζω, αλλά μου είπον... τέλος έσκέφθην να σας τηλεφωνήσω, όπως σας γνωρίσω. Είναι και αυτό έν μέσον, όπως τὰ άλλα. Ξεύρετε...

— Πολύ άστεϊόν! Αλλά, νομίζετε, ότι έχω τον καιρόν να σας άκούω;

— Ω! είμαι βέβαιος. Δεν έχω ειμή ευχάριστα να σας ανακοινώσω. Και μία νεάως ύμεις, εύρίσκει πάντοτε ευχαρίστησιν και τον καιρόν να τὰ άκούη.

— Είσαθε ευγενής.

— Ηθελα να είσαθε βεβία. Σας παρακαλώ, γνωρίζετε τό όνομά μου, ποίον είναι τό ιδιόν σας; Αχ, επεθύμουν...

— Αναίς.

— Θελκτικώτατον, ως ύμεις, ώραία φαίνεσθε να είσαθε!

— Κόλαξ!

— Δια να διευκολύνωμεν την συνομιλίαν θα σας όνομάζω "Ανκίδα, θέλετε";

— Μη διατάζετε! Έχετε λοιπόν σκοπόν να ζητήτε συχνά τό 623;

— Καθημερινώς, δεσποινίς μου.

— Την ιδίαν ώρα, ίσως;

— Ηθελα να σας τό ζητήσω.

— Δεν έχετε άλλο τι καλλίτερον άπ' αυτό να πράξετε;

— Όχι καλλίτερον, πραγματικώς, Αναίς!

— Είσαθε γενναιόδωρος δια του τηλεφώνου!

— Θα είμαι όμοίως και όταν θα ιδωθώμεν.

— Α! σκέπτεσθε και να με ιδήτε;

— Έλπίζω εξ όλης καρδιάς.

— Εάν δεν άπατώμαι, θέλετε να με έρωτευθήτε;

— Δεν άπατώσθε! μά διολου!

— Αλλά πώς σας ήλθεν αυτή ή ιδέα;

— Όταν ήκουσα να τραγουδή ή αηδιών.

— Τι άστεϊόν! Είσαθε νέος;

— Μάλιστα και όχι πολύ άσχημος, ούτε πολύ κουτός! Μοι τό έβεβαίωσαν πάντοτε.

Μέχρι της επιστροφής του διευθυντού ή συνομιλία εξηκολούθει ούτως. Την επομένην δεδέν έσκεπτόμην άλλο ή την ευχαρίστησιν να την επαναλάβω.

Μόλις εκάθισα εις το τηλέφωνον, ή Αναίς με άνέμενε εις τό άλλο άκρον.

Επί δεκαπέντε ήμέρας έγινετο τοϋτο, και όσον ο καιρός παρήρχετο, τόσον έγώ εύρισκον γόητρον εις τό άπροσδόκητον ειδύλλιον, μεταξύ δύο νέων, εκδικούντων ούτω τό μυστικόν της καρδιάς των, μόλον ότι δεν είχομεν είσέτι ποτέ ιδεί ο εις τον άλλον.

Πλειστάκις όμως ένεθυμούμην τών λέξεων του θεϊου μου αή νέκ δεν είναι και τόσον ώραία».

Θλίψις τις καυστική κατελάμβανεν την ψυχήν μου, άλλ' άμέσως παράδοξον προκίσθημα με εκκμαν ν' άμφιβάλλω περί της διαβεβιωσέως του ταύτης. "Όχι, έλεγον δεν είναι δυνατόν ή Αναίς ή τόσον ευχαρίς να ήνε άσχημη!

Η σκέψις αυτή έφ' όσον περιεστρέφετο εις την κεφαλήν μου, εύρούμην κατὰ του τοίχου αυ-

του της άποστάσεως, ο όποιος με διεχώριζε της άγνώστου. Και ήμέραν τινά άνεκραξα:

— Είμαι πολύ ήλίθιος να περιμένω την άδειαν του θεϊου μου. Τώρα, όπου ή Αναίς έχει πεποιθήσιν εις έμέ, οϋδέν με έμποδίζει, μοι φαίνεται, να της ζητήσω συνέντευξιν.

Την επομένην της εξέφρασα την επιθυμίαν μου, και άνευ πολλών αντιστάσεων, έδέχθη. Με χαράν δε, αλλά και ολίγον τι πεφοβισμένος και λίαν συγκεκινημένος διηυθύνθη εις τό όρισθέν μέρος. Ητον εις τον βασιλικόν κήπον. Είχομεν συμφωνίαν προς αναγνώρισιν να κρατή εκαστος ανά χείρας μίαν δέσμην ίων. Άνέμενον ολίγον με την καρδίαν σφόδρα πάλλουσαν, έταν εξαίφνης, εφάνη. "Ω, Θεέ μου! πόσον ήτον ώραία, υπό την σκιάν του πλατυγύρου της πίλου, ροδόχρους από τον δρόμον, και ίσως εκ συγκινήσεως, ξανθή, γλυκεία και τόσον ευχαρίς, τόσον έλαφρά και άρμονική!

Βλεπόμενοι δια πρώτην φοράν, αίφνηδία αιδώς μας κατέλαβεν. Δεν ετόλμα να μοι τεινή την χείρα, δεν ετόλμων δ' ούτε έγώ να της όμιλήσω πρώτος.

Και έμείναμεν επ' άρκετόν, βλεπόμενοι, ως εάν ήθέλαμεν, με μίαν φοράν, να κερδίσωμεν τον άπολεσθέντα χρόνο, να λάβη κατοχήν ο εις του άλλου, από κεφαλής μέχρι ποδών, μέχρι των έλαχίστων μας λεπτομερειών. Επ'ί τέλος έλθοιεν τό θάρρος να ψελλίσω:

— Αναίς, είμαι ευτυχής, πολύ ευτυχής, διότι μοι είχον είπῆ, ότι είσαθε άσχημος.

— Αλλά ποιος σας είπεν αυτό;

— Ο θεϊος μου κ. Ν...

— Με είχε λοιπόν ήδη ιδεί;

— Έτσι φαίνεται.

Η διαβεβίωσις αυτή, ως φαίνεται, ετόραξεν ολίγον την νεάνιδα, αλλά δεν έπέμενε και ούτω ώμιλήσαμεν περί άλλων πραγμάτων, δηλαδή του έρωτός μας. Συμβαδίζοντες, άνελάμβανον ολίγον κατ' ολίγον θάρρος. Και ούτως ή εκμυστέρευσις εξήλθεν των χειλέων μου, καθώς και των της Αναίδος. Όλη μας ή επισωρευθεϊσα συμπάθεια μετεβλήθη αίφνης, από της χάριτος της οικειότητός μας εις μέγα πάθος.

Εχωρίσθημεν, με την ύπόσχεσιν να βλεπώμεθα συχνάκις και όταν τέλος εύρέθην μόνος εις τό μικρόν μου δωμάτιον, εξηπλώθην επί της κλίνης μου, όλω, χαρά και ύπνηφάνεια.

Ελθούσης της νυκτός, άπεκοιμήθην! Τὰ ώραϊότερα όνειρα ετόραξαν τον ύπνον μου, όταν βρεβα τις χείρ εκρυσσε την θύραν και βροντώδης φωνή με έφερεν εις την πραγματικότητα. "Ετρεξα ν' άνοιξω. Ητον ο θεϊος μου Ν.

— Έ, λοιπόν! παιδί μου, μοι λέγει με παρωργισμένον ύφος, τοιουτοτρόπως με έμπαίζεις! Ίδου δεκαπέντε ήμέραι, όπου ή κόρη του φίλου μου αναμένει την ύψηλότητά σου!

— Αλλά, θεϊτε μου, επί δεκαπέντε ήμέρας της τηλεφώνω, τῷ άπαντῶ.

— Της Μαρίας!

— Όχι, της Αναίδος.

— Ποις είναι αυτή ή Αναίς;

— Αλλά τό 623.

— Δυστυχῆ! εκκαμε λάθος! Δεν είναι τό 623, αλλά τό 613!

— Σεϊς, θεϊτε μου εξηγήθητε κακώς. Όποτε, ή τύχη εκκαμε, να μοι άπαντήση μία άλλη νέα με την όποιαν έγνωρίσθην, επεριπκτήσαμεν μάλιστα όμοι. Είναι χαριεστάτη! Την αγαπῶ, αγαπώμεθα και...

Ο θεϊος μου έλαβε την κεφαλήν μεταξύ των δύο χειρών του και εφώνει!

— Ω! Διάβολε! αυτό υπερβάνει τὰ όρια! Τι να κάμω... Αλλά ε, τι έγινε τώρα, έγινε! Είναι πλουσία τουλάχιστον, ή Αναίς σου;

— Δεν γνωρίζω τίποτε, θεϊτε. Είσαθε ή αίτία.

— Το πράγμα είναι άπίστευτον! Άληθώς όμως δια τό σπάνιον του γεγονότος, πρέπει να λάβω τουλάχιστον την χαράν να σε προικίσω.

Ούτω και έγινετο, διότι ήτο και ο ύπόλογος.

— Και τοιουτοτρόπως, επεράτωσεν ο Πέτρος, ένυμφεύθην.

(Έκ του γαλλικού)

Αντιγόνη Η.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΡΡΑΒΩΝΑΣ

ΖΩΗΣ ΣΤΟΥΠΗ ΚΑΙ Θ. ΑΦΘΟΝΙΔΟΥ

Σαν τί ευχή να είπη κανείς στον ήλιο, που φωτίζει
Και στον άντῶ, που ένα θεό του Όλύμπου συμβολίζει;
Τι να ευχηθῆ σιῆν "Ανοιξι και τί να είπη σιῶ Μῆν
Και τί σιῆθῶνι της Αῆθης που γλυκοτραγουδάει;
Τι ευχή να είπῶ κ' έγώ σ' εῖσι, αφού ζωῆ σε λένε
Γιατί σιῶ δροσοκάλλια σου Ζωῆ κι "Αγάπη πλένε;
Στης "Αρεῆς σου τον ναόν αφού πειῶν άγγέλοι
Και σιῆς καρδιάς σου την "Εδῆμ δ Πλάστης Αναίλλει;

Και τί ευχή να είπῶ σ' εῖσι, που ἄν σ' ευχηθῶ για

[Άση

Εὐθὺς δ "Απόλλων θα δοροσθῆ, πικρα δ "Ερμῆς θα

[πάση

Γιατ' ἄν δ πρῶτος σῶδωσε τῆ θεῖα λεβεντιά του

Σῶδωσ' δ ἄλλος τῆ ψυχῆ κι δ ἄλλος τῆ θωριά του.

Γι' αὐτὸ κ' έγώ χωρίς ευχή μ' εὐλάβεια γονατίζω

Σε μὴν δειροφάνταση θεῦ που ἀντιφύζω

— Την Εὐτυχία τουρανοῦ—να ἐνώνη—ὡ τί χαρά σας.

Με μάλαμα τό χεῖρ σας μ' ἀγάπη τῆν καρδιά σας!

Φωκίων Πανῶς

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τὸ θάρρος εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν Δάμαριν καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς ἐνόει καλλίτερον τὴν ἀξίαν ἐκείνης τῆς ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποίαν τῆς προσέφερον ὁ ἐκ Τερσοῦ Παῦλος. Διὰ τὴν νὰ μὴ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν του ; Ὁ Ἀπολλωνίδης τὴν εἶχεν ἕως ἐπικρατήσῃ διὰ τῆς ἰδικῆς του ἀρετῆς. Ἄλλ' ἦτο χαλαρὰ αὕτη, ἦτο εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν Θεὸν τοῦ Παύλου, εἶχε προσφερθῆ εἰς τὸ ὄνειδος τῆς Διονυσιακῆς ἐκείνης ἐορτῆς καὶ ὅλα αὐτὰ ἐκ φόβου μὴ χάσῃ τὸν μνηστῆρά της. Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τὴν ἀδυναμία της αὕτη τὴν παρῆ-διδεν εἰς ἄλλον, τὸν δὲ Ἀπολλωνίδην ἐξέθεσεν εἰς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ δικαίου.

Ἐνῶ ἡ θρησκεία τοῦ Παύλου τὴν εἶχε σώσει, ἡ θρησκεία τοῦ Ἀπολλωνίδου, ἡ θρησκεία τοῦ Ὀραίου, τὴν κατέστρεψε. Διότι πράγματι τὸ κάλλος τὴν ἔφερον εἰς τὴν ἀτυχίαν. Ποῖον ἦτον ἄρα γε αὐτὸ τὸ Ὀραῖον, μετὰ τὸ ὅποιον ὁ Εὐρυβάτης ἐδικαιολόγησε τοὺς παλαιούς θεούς ; Ἦρχισε λοιπὸν νὰ τὸ μισῇ καὶ νὰ ζηλεύῃ τὴν τύχην τῆς Παννυγίδος, ἡ ὁποία παύσατο νὰ εἶνε ὠραία, ἦτον ἐλευθέρη πλέον. Ἀἴνης τῇ ἐπῆλθε μίξ ἰδέα.

— Ἐλευθέρη ! Διανοεῖτο. Διὰ παντός μέσου πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν μου.

Ἡ δὲ μήτηρ της τρομάχασα ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν ἐκφρασῆν τοῦ προσώπου της, ἀνέκραξε :

— Κόρη μου, τί φρικτὸν πάλιν ἔχεις εἰς τὴν νοῦν σου ;

— Τίποτε !

— Μὴ ψεύδῃσαι Ἡ μητέρα σου ἀναγινώσκει εἰς τὸ βλέμμα σου πράγματα ὅπου μὲ κάμνουν νὰ τρομάξω.

— Ἄχ ! μητερούλα μου ! Γιατί μὲ παρῆ-διδες ἀπὸ τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ ; Τώρα ὅλα ἐχάθησαν.

— Ὁχι, Δάμαρις μου Δὲν πρέπει νὰ ἀπελπισθῆσαι ἀκόμη. Θὰ φύγωμεν !

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς Κεντηρίων παρυσιασθεὶς πρὸ τῆς Φιλίνης ἐξήτησε νὰ μεταβῆ μετὰ τῆς Δαμάριδος πρὸ τοῦ Γαλλίου, ὅστις ἀνυπομονῶν νὰ τὰς ἴδῃ, εἶχε στείλει τὸ ἴδιόν του φορετόν.

— Βλέπεις, μητέρα ; Εἶνε πολὺ ἀργὰ τώρα.

— Ὅτι παρκαλέσωμεν τοὐλάχιστον τὸν δικαίωτὸν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ τὸν συγκινήσωμεν.

Ἡ Δάμαρις ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν της μὲ σκέψιν θλιβεράν.

— Ἀλλοίμονον ! δυστυχία μου ! ὦ, τίποτε δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σταματήσῃ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

Ἐν τούτοις ὁ Γάλλιος τὰς ὑπέδεχθη μὲ φιλοφροσύνην καὶ πολλὰς ἐνδείξεις χάριτος.

— ὦ ! ὦ ! ἰδοὺ ἡ χριτωμένη μας Δάμαρις. Ἐπιθυμῶ εἰς τὸ πρόσωτόν σου, φίλη μου, νὰ τιμῆσω αὐτὰς τὰς Ἀθήνας. Πρὸ πολλοῦ ἐγνώριζον, ὅτι ἦσαν ὠραία. Ἀλλὰ, μὲ τὸν Ἡρακλέα, μόνον ὅταν εἶδον τὴν πόλιν τοῦ Κέκροπος ἐναρκαζομένην ἐν τῇ Δαμάριδι, ἠννόησα ὅλην αὐτῆς τὴν ὠραιότητα. Τὸ φιλοφρόνημα τοῦτο εἶχεν ἀπαγγεῖλει μετὰ τὴν ἐτοιμότη-τητα, ὥστε ἠννοεῖ πᾶς τις, ὅτι δὲν ἦτον ἄμοιρος ρητορικῆς. Ὡς πνευματώδης λοιπὸν ἀνὴρ, ἠρέσκατο καὶ εἰς τοὺς ἐπαίνους καὶ ἀνεζήτησε τοὐλάχιστον εἰς τὰ βλέμματὰ τῆς Δαμάριδος, κάποιον φιλοφρόνημα. Ἄλλ' αὕτη ἀποτελεσθημένη πλέον, ἐρρίφθη πρὸ τῶν ποδῶν του.

— ὦ ! ἐνδοξότατε ἀνθύπατε, σὺς ὀφείλω μεγάλην εὐγνωμοσύνην, διότι κατεδέχθητε νὰ ρίψῃτε τὰ βλέμματά σας εἰς μίαν ἄσημον νεάνιδα. Ἀλλὰ σὺς ἰκετεύω, ἀλλάξτε τὰς σκέψεις σας, ἂν μὲ ἀγαπᾶτε. . .

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Γαλλίου στιγμικῶς ἀνέλαβον ὅλην τὴν τρομερὰν σκληρότητα των. Τὸ μέτωπόν του συνοφρυώθη. Ἐγενεν ὠχρὸς ἐκ τοῦ θυμοῦ, καὶ θραύσας δύο ἀνθοδοχεῖα, ἐπὶ τῆς τραπέζης κείμενα, ἀνέκραξε :

— Πῶς ἐτόλμησες, Δάμαρις, νὰ μοῦ κάμῃς

Ἡ Δάμαρις ἐρρίφθη πρὸ τῶν ποδῶν του.

αὐτὴν τὴν ὕβριν, ν' ἀρνήθῃς τιμὴν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐξήλευον αἱ εὐγενέστεραι πατρίκιαι τῆς Ρώμης ;

— Ἄν καὶ αὐταὶ εἶχον μνηστῆρα, ἐξηκολούθησεν ἡ Δάμαρις, νεκρὰ σχεδὸν ἐκ τοῦ τρό-μου, θὰ ἤρπυοντο βεβχίως, ὅπως ἐγώ.

— Ἐνα μνηστῆρα ! ἐπανελάθεν ὁ Γάλλιος, περισσότερο ἐξαπτόμενος. Καὶ οὕτως ἐγώ, πολίτης γερουσιαστῆς, ἐγὼ ὅστις εἶμαι εἰς τῶν ἐπιφανέστερων τῆς Ρώμης, ἐγὼ, ὁ κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ περιφρονοῦμαι, χάριν ἐνὸς σκαλιστοῦ μαρμαῶν ! Καὶ πιστεύεις, ὅτι θὰ ὑπομείνω αὐτὴν τὴν προσβολὴν ; Σκέψου, ὅτι ἠμπορῶ ἄμα θελήσω, νὰ σὲ δέσω διὰ τῶν στρατιωτῶν μου καὶ σὲ ρίψω εἰς μίαν σκοτεινὴν ὀπήν, διὰ νὰ βάλῃς γυνῶν. Ὅ,τι ἠμπορῶ ἄμα τὸ ἀποφασίσω, ἀντὶ νὰ σὲ λάβω, ὡς σύζυγον—δι' ὅ-περ εἶσαι ἐντελῶς ἀναξίικ,— νὰ σὲ ὀδηγήσω εἰς τὴν Ρώμην μὲ τὰς ἄλλας δούλας μου.

Ἄλλ' ἡ Φιλίνα ὠρῶθη ἀπειλητικῶς.

— Φκίναςται, λησμονεῖς, ἐνδοξότατε, ὅτι ὁ Ἀθηναῖκός λαὸς δὲν εἶναι τὸσον χαμερπῆς, ὥστε ν' ἀρήσῃ οὕτω νὰ τοῦ ἀποσπάσῃ μίαν εὐγενῆ κόρην, ἐκ τοῦ αἵματος των. Ἀρκετὰ εἶνε οἱ Ἀθηναῖοι ἐξωργισμένοι ἐκ τῶν φορολογιῶν σου. Ἄν καὶ εἶμαι γυνή, ἤκουσα καὶ ἀντελήφθη πολλὰ πράγματα. Φυλάξου μήπως ἡ ἰσχὺς σου καταπέσῃ ἐξ αἰματηρῆς τιμωρίας, μήπως ὁ Καῖσαρ, ὁ κύριός σου, ἐξοργισθῇ κατὰ σοῦ.

— Εἶσαι μίξ ἀθάδης γυνή !

Ἄλλ' ἡ Φιλίνα τὸν εἶχε θίξει τὸσον, ὥστε ὁ Γάλλιος ἔτρεμεν ἐκ τοῦ θυμοῦ.

— Φκίναςται, ὅτι καὶ σὺ λησμονεῖς, ἐξηκολούθησε, ρίπτων τὰ ἄγρια βλέμματά του ἐπὶ τῆς Φιλίνης, λησμονεῖς, ὅτι ἀπόντος τοῦ πατρὸς, μόνος ὁ κηδεμὼν ἔχει δικαίωμα νὰ διαθέσῃ τὴν κόρην. Ἐ ! λοιπὸν ! Ὁ Τρυφάκης μοῦ ἔδωκε τὴν Δάμαριν, ὡς σύζυγον. Θέλει ἡ δὲν θέλει, ἐγὼ θὰ τὴν ἀποκτήσω.

— Ἐχεις τὴν δύναμιν, ἀπάντησεν ἡ Δάμαρις Ἄλλ' ἂν σκοπεύς διὰ τῆς βίαις νὰ μὲ ἀποκτήσῃς, ὑπάρχουν ὅμως πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ δυνήθῃς νὰ μοῦ ἐμποδίσῃς. Εἶνε δικαίωμα τῆς καρδίας μου ν' ἀγαπῶ ἄλλον καὶ δικαίωμα τῶν χειρῶν μου νὰ πράξω τὸ καθήκον μου.

— Τὶ ἐννοεῖς, πείσμων κόρη ;

— Ὅτι αὕτη ἡ κλιονή μου, ἡ ὁποία σὲ θέλγει, εἶνε πρᾶγμα ἐρήμερον ! Ὅλίγα φλόγες, μίξ μάχαιρα ἢ καὶ αὐτοὶ οἱ ὄνυχες μου ἄμα μεταβάλλουν, ὅπως πρέπει τὸ πρόσωπόν μου, ἠμποροῦν νὰ σὲ καταστήσῃτε γελοῖον σύζυγον.

Ἡ Δάμαρις εἶχε πολὺ προχωρήσει. Ὁ δὲ Ρωμαῖος προσποιηθεὶς κίρνηδως ἰατροεικῆν συμπάθειαν, εἶπε :

— Βεβχίως, ἠμπορεῖς νὰ τὸ κάμῃς. Ἐγὼ ὅμως ἠμπορῶ νὰ πράξω ἄλλο τι. Ἐπὶ παρκα-

δείγματι — καὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου του τὴν Φιλίνην — νὰ στείλω τὴν κυρίαν αὐτὴν παρὰ τῷ Πλούτωνι, ἐν συνοδείᾳ μετὰ τοῦ Ἀπολλωνίδου. Σκέψου λοιπὸν καλὰ ὅλα αὐτὰ, μικρὰ μου Δάμαρις, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐνεργήσω σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπάντησίν σου. Καὶ ἀπέπεμψε τὰς δύο γυναῖκας.

Ἡδὴ ἡ Δάμαρις ἦτον ὀλοσχερῶς νικημένη ἀπεμακρύνετο ἀφρημένη, ὡς σῶμα τοῦ ὁποίου ἡ φυγὴ ἦτο νεκρὰ.

Ἡ Φιλίνα τῆς ἐψιθύρισε :

— Μὴ φοβεῖσαι μετὰ τὰς ἀπειλάς του. Εἶμαι γραιὴ πλέον ἐγὼ καὶ ἂν μοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν, θὰ εἶνε δι' αὐτὸν ἀσήμαντον τὸ κέρδος.

Ἄλλ' ἡ Δάμαρις δι' ὑποκόφρου φωνῆς τῇ ἀπάντησεν :

— Μητέρα μου, ἡ γυναῖκα ἐπλάσθη διὰ νὰ μὴ εἶνε ἐλευθέρη. Θὰ ὑποκύψω λοιπὸν, ἀφοῦ πρέπει. Ἀλλὰ τώρα ὀφείλω νὰ πείσω τὴν Ἀπολλωνίδην νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἰδέαν ἀπὸ τοῦ νὰ μὲ νυμφευθῇ.

XIII.

Ο ΛΓΩΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ

— Ἄχ ! Δάμαρις, δὲν ἔβλεπα τὴν ὠραν πότε νὰ σὲ ἴδω ! Ἡ Ἀρτεμις ἠννόησε τὸ ἔργον μου. Κύτταξέ το καλλίτερον Δάμαρις. ἠμπορεῖς ἀληθῶς νὰ ζηλεύς τὸ ἔργον μου. Διότι πράγματι εἶνε ἔργον καὶ τῶν δύο μας, ἀφοῦ σὺ μὲν ἔδωκες τὸ κάλλος σου, ἐγὼ δὲ τοῦ ἔδωκα ὅλην τὴν δύναμιν τῆς τέχνης μου.

Καὶ ἐνῶ ὠμίλει οὕτως, ἐξηκολούθει διὰ τῶν πυρετωδῶς κινουμένων δακτύλων του νὰ ψυῆ τὴν ὕβριν ἀκόμη γὰρ. Τὸσον δὲ ἡ ἐξ ἀργίλου εἰκὼν τὸν ἀπερρόφα, ὥστε δὲν εἶχε ρίψει ἀκόμη τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς ζωῆς Δαμάριδος.

— Ἀρ' ὅτου ἡ ἐορτὴ τοῦ Διονύσου ἔπαυσε πλέον νὰ μὲ ἀπασχολῇ, ἐπεδόθη μετὰ θέρης εἰς τὸ ἔργον μου. Ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐφ' ὅσον τὸ φῶς εἶνε καλόν, ἐργάζομαι ἐπὶ τοῦ προπλάσματος τὴν δὲ νύκτα, πολλὰς μού ἐρχεται ἡ ἐπιθυμία νὰ σηκωθῶ καὶ μετὰ τῆς λυχνίας νὰ ἐξακολουθήσω. Ὅλιγων ὥρων ἀκόμη ἐργασίαι χρειάζονται διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ πρόπλασμα καὶ τὸ μαρτύριόν σου. Φθάνει μόνον νὰ μὴ ἔλθῃ ἡ ὄρεξις εἰς τὸν Γάλλιον καὶ τὸ ἀποστείλῃ, ὅπως τόσα ἄλλα, εἰς τὴν Ρώμην, διὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Καῖσαρος ἢ εἰς ἐν ἱπποδρόμιον ἢ λουτρῶνα, ὅπου δὲν θὰ θουμάζεται, παρὰ μόνον ὑπὸ ἀμυθῶν καὶ ἀκκαλοσθητῶν. Ἀλλὰ σὺ, Δάμαρις, δὲν ὀμίλεις καθόλου !

Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὴν, κατεπλάγη διὰ τὸ τεθλιμμένον ὄρος τῆς νεάνιδος, ὡς καὶ τῆς Φιλίνης, ἠτις καθήμεναι ὀπισθεν τῆς κόρης της ἐν τῇ σκιᾷ, εἶχε τὸ πρόσωπον συνοφρυῶν. Ἡ ἐκφρασις αὐτῆ τοῦ βλέμματος τῆς Φιλίνης, ἐφάνη

εις τὸν γλύπτην ἐντελῶς παράδοξος καὶ πρωτοφανῆς καὶ ἐπομένως ἀνησύχησεν.

— ὦ! ὦ! ἀνέκραξεν ὁ γλύπτης. Βλέπω, Δάμαρις, εἶσαι λίαν σοφὴ, καθὼς καὶ σὺ Φιλίνα. Συνέβη ἄρα γὰρ εἰς τὸ σπῆτι σου δυστύχημά τι; Μὴ ὁ Τρυφαίνης ἐν τῇ μέτῃ του σὲ ἔκαμε καμμίαν καταστροφὴν; Μήπως οἱ δακτυλοδείκταί του τὸν συνέλαβον;

— Δὲν πρόκειται περὶ τούτου, Ἀπολλωνίδη, ἀλλὰ περὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων, ἀπεκρίθη ἡ Δάμαρις. Οἱ λόγοι εἴρχοντο δυσκόλως εἰς τὸ στόμα της καὶ μὲ διακοπὰς.

— Πρέπει διὰ τὴν εὐτυχεῖαν ἀμφοτέρων μας νὰ μὲ λησμονήσῃς.

Ὁ γλύπτης ἠρθρῆκε καὶ τὰ μάτια του ἔγιναν ἄγρια.

— Νὰ σὲ λησμονήσω! Αὐτό, Δάμαρις, δὲν τὸ ἐπερίμενα. Ἄ! ἐπίστευε, ὅτι μὲ ἠγάπας. Ἄλλὰ βλέπω, ὅτι ἐψεύδεσο.

— Ἐψεύσθην, καί, Ἀπολλωνίδη, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν Χριστόν. Διότι, διὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω, ἐδέχθην νὰ ὑπηρετήσω τὸν Διόνυσον. Ἦδη, μὲ τύψιν τῆς συνειδήσεώς μου, ἐνόησα ὅτι ἀνήκω εἰς τὸν ἄλλον Θεὸν καὶ ἤλθην νὰ σοῦ τὸ ὁμολογήσω ἐν πάσῃ τιμιότητι. Διότι γνωρίζω, ὅτι ὁ Ἀπολλωνίδης, δὲν θὰ θελήσῃ ποτέ νὰ νυμφρευθῇ μίαν χριστιανήν.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΚΡΑΣΙ

Μιὰ μέρα ποῦ ἔπλεκα στεφάνια

ἀπὸ δροσάτα ρόδα θαλαρὰ

βροῦκα τὸν Ἐρωτα καὶ μέσα

καὶ τὸν πιάνω ἀπ' τὰ δυνά του τὰ φτερά.

Μέσα στὸ κρασί τονὲ βοντιάω

νὰ πιῇ καὶ κείως καὶ νὰ εὐφρανθῇ

καὶ ἀφοῦ τὸ χόρτασε ὁ καῖμένος

ἦμα τὸ λίγο π' ἄφησε κρασί.

Τὶ σφοδρά!... ποῦ ἔλαθα ἀπὸ τότε

ποτέ μου δὲν ἔλαβα ἡνυχία

ἀπὸ κείνο τὸ φτερούγιμα ποῦ κάνουν

στὴ καρδιά μου τὰ δυνά του τὰ φτερά.

Ζάκυνθος

* Ἀγγελος Σαλοῦτζης

ΕΜΜ. Ν. ΜΠΟΥΣΟΥΝΑΚΗΣ

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς παραθέτομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τοῦ ἐν Ἀθήναις διακεκριμένου οικονομολόγου κ. Ἐμμανουὴλ Ν. Μπουσούνακη Γόνου γνωστοτάτης καὶ ἐντίμου Ἀθηναϊκῆς εἰκογενείας κατώρθωσε διὰ τοῦ ἀδαμαντίνου χαρακτήρος του καὶ φιλοπονίας νὰ ἀγαπήσῃ καὶ ἐκτιμᾶται δεόντως ὑπ' ὅλων τῶν γνωρισάντων αὐτόν, πρὸς δὲ νὰ διατελῇ τὴν σήμερον λογιστὴς τῶν πρώτων ἐν Ἀθήναις φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων. Δικηγόρος ἐγένετο ἐν νεαρῶτάτῃ ἡλικίᾳ, ἀλλ' ἔχων μεγάλην κλίσιν εἰς τὰ λογιστικά ἐπέδωκε μετὰ θερμῆς εἰς αὐτά, καὶ ἐν νεαρῶτάτῃ ἡλικίᾳ φοιτητῆς ὢν, διηύθυνεν ἐν Πειραιεὶ Ἐμπορικὴν Σχολὴν εἰτα δὲ ἀπέσχε ταύτης, προσληφθεὶς ὡς λογιστὴς καὶ διαχειριστὴς τῆς τότε μεγάλης ἐκμεταλλευτικῆς ἐταιρίας τῶν ἰαματικῶν λουτρῶν Αἰδηψοῦ.

Ἡ ἐρίτιμος κυρία Ὀλγα Ἐγερτων, σύζυγος τοῦ πρώην ἐνταῦθα Ἀγγλοῦ πρεσβευτοῦ, ἀναλαβοῦσα τὴν ἰδέαν ἰδρύσεως τῶν Βασιλικῶν χειροτεχνικῶν Σχολῶν, καὶ πληροπορηθεῖσα ἀπὸ τὸν ἀειμνηστον Δ. Βικέλαν τὴν εἰς τὰ λογιστικά ἱκανότητα τοῦ κ. Ἐμμ. Μπουσούνακη, ἀνέθεσεν αὐτῷ τὴν οικονομολογικὴν καὶ ἐξελεγκτικὴν ἐργασίαν τῶν Σχολῶν. Καὶ ὄντως αἱ ἐλπίδες τῆς κ. Ἐγερτων ἐδικαιώθησαν, καθ' ὅτι χάρις εἰς τὸ ἐνεργητικὸν πνεῦμα καὶ ἐντιμότητα τοῦ κ. Μπουσούνακη, τὸ Συμβούλιον τῶν Σχολῶν καθίστατο ἐνήμερον μεθ' ἀπάσης ἀκριβείας εἰς τὰ τῆς ἐν γένει διαχειρήσεως, καὶ τὴν σήμερον αἱ Βασιλικαὶ χειροτεχνικαὶ Σχολαὶ ἠνδρώθησαν, καὶ εὐρίσκονται διεσπαρμέναι ἐν Ἑλλάδι πλείστα αὐτῶν.

Πλὴν τῶν Βασιλικῶν χειροτεχνικῶν Σχολῶν, ἐνθα διατελεῖ καὶ σήμερον ἐτι λογιστὴς καὶ ἐλεγκτὴς, εἶνε τοσοῦτος καὶ τοῦ ὅσον ἀλματωδῶς προοδευομένου Φθισιατρικοῦ αὐτὸ τῆς ἰδρύσεώς του, ἢ δὲ πρόδος αὐτῆ ὁφείλεται κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀγρυπνον φροντίδα αὐτοῦ. Ἐπίσης τυγχάνει λογιστὴς τῆς Κεντρικῆς Σηροτροπικῆς Ἐταιρίας, καθὼς καὶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων κλπ., καὶ ἄλλων ὡς σύμβουλος. Πολὺ δὲ δικαίως ἀπεκλήθη λογιστὴ τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Εἰς λαοπόδιντος δεκαεπταετῆς φέρεται πρὸ τοῦ δικαστηρίου.

— Δοιπόν, τὸν ἐρωτᾷ ὁ πρόεδρος, εἶναι ἡ πρώτη σου κλοπὴ ἀδνή;

— Μάλιστα, κύριε δικαστή, ἡ πρώτη.

— Καὶ δὲν ἐφοβήθης, δὲν συνεκινήθης, δὲν ἠσθάνθης καμμίαν ταραχήν, ἔκλεψες τὸ βαλάντιον;

— Ἄ, ναί, κύριε πρόεδρε, ἐφοβήθη μόνον μήπως δὲν ἔχει χρήματα.

Τρία μικρὰ παιδία συνεζήτουν περὶ τοῦ μέλλοντός των.

— Ἐγώ, ἔλεγε τὸ μεγαλύτερον, θέλω νὰ γίνω ἀρτοποιός, διὰ νὰ μὴ πεινάσω ποτέ.

— Ἐγώ, θέλω νὰ γίνω ράπτης, διὰ νὰ ἔχω πάντοτε καλὰ φορέματα, ἔλεγε ὁ δεύτερος παῖς.

— Καὶ ἐγώ, προσέθεσε ὁ νεώτερος θέλω νὰ γίνω ἐκατομμυριοῦχος, διὰ νὰ ἦμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔχω πάντοτε χρήματα.

Οἱ ἐνάρετοι ἄνδρες.

Ἡ Κυρία Ἀσπασία πρὸς τὸν σύζυγόν της ἐπανερχόμενον μετὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν οἰκίαν του.

— Πόθεν ἔρχεσαι, Κύριε;

— Ἀγαπητή μου, μία ἐνάρετος γυνὴ δὲν κάμνει ποτέ τοιαύτην ἐρώτησιν.

— Ἀλλὰ πῶς ἀφοῦ οἱ ἐνάρετοι ἄνδρες μᾶς κάμνουν τόσας σχετικὰς ἐρωτήσεις.

— Ἀπατῶθε, οἱ ἐνάρετοι ἄνδρες δὲν ἔχουν συζύγους.

Λεξιλόγιον μιᾶς χήρας νέας.

— Ἐνάρετος=κουτὸς ἄνθρωπος.

— Σίξυγος=Ὀνος φορτωμένος μὲ γλυκίσματα καὶ βασανιστήρια.

— Νέος πλούσιος=Ἀγγελος ὅστις δὲν ἐπάτησεν ἀκόμη καρφί.

— Νέος πτωχὸς=διάβολος ὅστις πατῆ εἰς τὰ καρφιά.

— Πατὴρ οἰκογενείας=ὁ μᾶλλον ἀπασχολημένος ἀνὴρ τοῦ κόσμου.

— Γέρον=ἅγιος ὄντις ἐγκαταλείπει βαθμῶν τὰς ἀγαθοεργίας του.

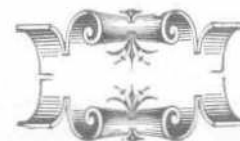
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΠΑΠΠΑΝΔΡΕΟΥ

Κτηματίας ἦδη, ὑπῆρξε πάντοτε ἀρρωγός, εἰς τοὺς ἀδυνάτους φιλόθερος καὶ ἐκείνους ἐν ταῖς συναλλαγαῖς του, πατριώτης δὲ ἀριστος καὶ ἐργάτης ἀκαταπόνητος τῆς κοινωνίας, μετ' ἐθελοθυσίας πολλὰς συντελέσας ὑπὲρ τοῦ κοινῶ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ.

Παιδιόθεν κατελθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐκ τῆς Μεγαλοουπόλεως καταγόμενος, καὶ ἐπὶ πεντηκονταετίαν διὰ τῆς φιλοπονίας, φιλεργίας καὶ θρησκευτικῆς εὐλαβείας καταγίνας, ἀόκως καὶ ἀκαταπόνητος συντρέξας καὶ εὐεργετήσας καὶ δὴ ἀθρόβως πλειστάκις συνδραμῶν πολλοὺς ἐθνικῶς δὲ μοχθήτας καὶ κηδεμονεύσας πατρικῶς, κατώρθωσε, θεῶν συνάρσει καὶ τῶν συμπολιτῶν του νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην καὶ τῶ ἐκείνῳ του καὶ τῇ οἰκογενείᾳ του νὰ προσπορίτῃ βίον εὐπορον καὶ σχετικῶς ἐπίζηλον.

Ἡ «Φύσις» πάντοτε συντελοῦσα εἰς τὸν παρδειγματισμὸν καὶ τὴν ἀπομίμησιν τῶν ἀγαθοεργειῶν καὶ κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων, χάριν τῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἀτόμων, εὐχαρίστως παρέχει δι' αὐτοῦ ἐν ἐτι ὑπόδειγμα ἤδη θρησκευτικῆς ἀρετῆς καὶ συντελεστικῆς προόδου.

Π...

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

7τεύχους.

17. Άλλουρος—'Ασπάλαξ—δνος.—18. Δεκτός άν μη άθάνατον έχθραν φύλαττε.—19. Μωάμεθ, Αερό-πΗ, Ισάνωρ, Ρίνεια, ΑγγιοΣ.—20. 'Εντόσιον (έν-τός Θ' τον)

Λύται. Εύρ. Ζέπου εκ Πειραιώς 1, Στ. Πετράκης εκ Κων)πόλεως 2, Μαρίκα Θηβαίου εκ Λαρίσσης 2, Εύρ. Μέγα εκ Βόλου 1, Σπ. Λάγης εκ 'Αθηνών 3, Νίνα Μίλτου εκ Λαρίσσης 3, 'Ανθή Φίλωνος εκ Πα-τρών 4, Περ. Μαύρος εκ Σμύρνης 1, Α. Πετραλιές εκ Ζακύνθου 3.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Κάϊρον Ι. Γ. Ελς)

24. Φωνηεντόλιπον.

λ·χ·ν·ν τ· λ·σ·μ·β·ν·ν·

25. Σχηματισμός λέξεων.

Διά των στοιχείων των λέξεων άγρον σπείρεις Νάξος να σχηματισθώσι τά όνόματα τριών πτηνών.

26. Διπλή άκροτοιχίς.

Νά τεθώσιν όριζοντίως α') Πέρσης στρατηγός, β') έπαρχία έλληνική, γ') άρχαία ξένη θεός, δ') θυγάτηρ του Μινύου, ε') όνομα γίγαντος, στ') θυγάτηρ του Δανκού εκ της Εύρώπης. ούτως ώστε να αναγινώσκωνται καθέτως έν μέν τή άρχή ή πατήρ του 'Αθηναίου στρατηγού Φιλοκρά-τους, έν δε τή τέλει τόπος τής 'Αφρικής.

ΑΔΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 'ΦΥΣΕΩΣ,

Γ. Μ. Νέ ε α ν 'Υ ό ρ κ η ν. 'Επιστολή και χροή-ματα έλήφθησαν. Εύχαριστούμεν. Γράφομεν.—Ι. Ζ. Κ α ρ δ ί τ σ α ν. Σας ένεγράψαμεν. Εύχαριστούμεν. Προηγούμενα φυλλάδια σας άπεστείλαμεν.—'Α. Γ. Δ. Σ ι κ ά γ ο ν. 'Επιστολή έλήφθη. Νέους συνδρομη-τάς ένεγράψαμεν. 'Αποδείξεις έστάλησαν. — Γ. Κ. Β ω λ ο ν. 'Εχει καλώς. Δελτόρια παρηγγέθησαν. Κ. Κ. Π ά τ ρ α ς. Συνδρομή έλήφθη. Εύχαριστού-μεν.—Ο. Σ. Τ ρ ί π ο λ ι ν. Εύχαρίστως δεχόμεθα να σας αντιπροσωπεύσωμεν. Στείλατε τά απαιτου-μενα έγγραφα.—Κ. Δ. Α ί δ η ψ ό ν. 'Εχει καλώς. 'Αναμένομεν νεωτέραν σας με έξηγήσεις. — Π. Ρ. Σ ύ ρ ο ν. Φίλος ήλθεν εις τό γραφείον μες και πα-ρέδωκεν έν τάξει ό,τι γραφέτε. Ταχυδρομικώς πλεϊό-τερα.—Γ. Η. Σ ύ ρ ο ν. Βραδύνετε πολύ εις τας ύπο-χρεώσεις σας και γίνομεν μακρίως καιρόν.—Π. Σ. Μ α σ σ α λ ι α ν. 'Ελήφθησαν. Εύχαριστούμεν.—Χ. Ο. Ν ο θ ο ρ ο σ ί σ κ. Σπερεύμεθα πρό καιρού ειδή-σιών σας. 'Ερώτος όέν θά σας επισκεφθώμεν ένεκα των περιστάσεων.—Δ. Χ. Π έ ρ α. 'Ανάμένομεν άποτέλεσμα ενεργειών σας.—Κ. Δ. 'Α λ ε ξ ά ν-δ ρ ε ι α ν. Συνδρομή έλήφθη. Εύχαριστούμεν. Γρά-φομεν.—Ε. Σ. Σ ο υ έ ζ. 'Επί τέλους θ' άπορασί-σητε να μες γράψητε. Σημειώσατε τουλάχιστον έν

ναί ή όχι να γνωρίζομεν.—Ε. Δ. 'Η ρ ά κ λ ε ι ο ν. 'Εχει καλώς χρήματα έλήφθησαν, φυλλάδια στέλ-λονται.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια.

Τροποποιηθείσης τής κλίμακος των τόκων των εις τραπεζικά γραμμάτια νέων έντόκων καταθέσεων έν όψει ή επί προθεσμία, δηλο-ποιείται, ότι από 15 'Απριλίου ή 'Εθνική Τράπεζα τής 'Ελλάδος δέχεται παρά τω Κεντρικώ Καταστήματι και τοίς 'Υποκατα-στήμασιν αυτής καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια άποδοτέας έν όψει ή έν ώρισμένη προθεσμία επί τόκω :

1 1)2 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας έν όψει άποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοϋ δρ. 10,000 πέρα του ποσοϋ τούτου του τόκου όριζομένου εις 1 ταίς ο)ο κατ' έτος μέχρι 50,000 δρ., πέραν δε και του ποσοϋ τούτου εις 1)2 ταίς ο)ο κατ' έτος. Αί καταθέσεις αύται γίνονται δεκταί και εις άνοικτόν λογαριασμόν, παρα-διδόμενου τω καταθέτη βιβλιαρίου λογαρια-σμού και βιβλιαρίου έπιταγών.

2 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας καταθέσεις τας άποδοτέας μετά έξ μηνας τουλάχιστον.

2 1)2 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας κατ' έτος κα-ταθέσεις τας άποδοτέας μετά έν έτος του-λάχιστον.

3 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας καταθέσεις τας άποδοτέας μετά δύο έτη τουλάχιστον.

3 1)2 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας καταθέ-σεις τας άποδοτέας μετά τέσσαρα έτη του-λάχιστον.

4 ταίς ο)ο κατ' έτος διά τας καταθέσεις τας άποδοτέας μετά πέντε έτη τουλάχιστον ως και διά τας πέραν των πέντε έτων ή τας διαρκεί.

Καταθέσεις εις χρυσόν,

Δέχεται έτι έντόκους καταθέσεις εις χρυ-σόν, ήτοι εις φράγκα και λίρας 'Αγγλίας, άποδοτέας έν ώρισμένη προθεσμία ή διαρκεία επί τόκω :

Table with 2 columns: Interest rate and Term. Row 1: 1 1/2 ταίς % κατ' έτος διά καταθ. 6 μ. τουλ. Row 2: 2 ταίς % κατ' έτος διά καταθ. 1 έτους. Row 3: 2 1/2 ταίς % κατ' έτος διά καταθ. 2 έτων. Row 4: 3 ταίς % κατ' έτος διά καταθ. 4. Row 5: 4 ταίς % κατ' έτος διά καταθ. 5.

Αί όμολογία των έντόκων καταθέσεων εκδίδονται κατ' εκλογήν του καταθέτου όνο-μαστικά ή άνώνυμοι.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ

Μεγάλην εκδοϋλευσιν θελομεν παρέχει έφε-ξις τοίς ήμετέροις συνδρομηταίς διά τής ά-ποκαλύψεως παντί βουλομένου τής προσωπι-κής ιδιότητός του, ήτοι του χαρακτήρος του, προσόντων και έλαττωμάτων του, προς μελέ-την και όδηγιαν των πράξεών του έν τω πα-ρόντι και έν τω μέλλοντι επί τή βάσει προσ-φάτου, ει δυνατόν, φωτογραφίας, άποστελλο-μένης ήμίν μετά σημειώσεως άκριβοϋς όπι-σθεν αυτής του όνόματος, επαγγέλματος, ή-λικίας, γάμου και τόπου διαμονής.

Πάσα άποστολή φωτογραφίας θέλει συνο-δευθαι και υπό 5 δραχμών, δι' έξοδα τής σχετικής ύπηρεσίας. 'Η Διεύθυνσις